

Núm. 70
Juliol 2014

(l'70)

(l'Auditor)

- Com Àustria o Dinamarca: Respon.cat
- Estratègia/plantejament de la comissió concursal
- L'estabilitat pressupostària en les entitats que conformen el Sector Públic Local
- Reglament sobre requisits específics per a l'auditoria legal de les entitats d'interès públic
- La sèrie 700 de les NIA-ES –Informes d'auditoria
- Reflexions entorn a l'informe de revisió del compte justificatiu en subvencions de programes de formació
- **Entrevista:**
Membres numeraris a la Reial Acadèmia de Doctors

Edita

Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya

Director

Xavier Cardona

Ajudant de redacció

Silvia Richarte

Disseny

Petit Comitè

Impressió

1967 Centro Gráfico S.L.

Col·laboradors

Daniel Faura, Daniel Ortiz, Raúl Lorente, Toni Ayora, Eva Aldeguer, Agustí Mañosa, Departament tècnic del CCJCC.

Quaderns Tècnics

Departament tècnic del CCJCC

L'70)

L'índex)

Editorial Daniel Faura	1
Entrevista: Membres numeraris a la Reial Acadèmia de Doctors	3
Com Àustria o Dinamarca: Respon.cat Daniel Ortiz	14
Enquesta	16
Estratègia/plantejament de la comissió concursal Raül Lorente	18
L'estabilitat pressupostària en les entitats que conformen el Sector Públic Local Toni Ayora	20
Reglament sobre requisits específics per a l'auditoria legal de les entitats d'interès públic Departament Tècnic del CCJCC	28
La sèrie 700 de les NIA-ES –Informes d'auditoria Eva Aldeguer	34
Reflexions entorn a l'informe de revisió del compte justificatiu en subvencions de programes de formació	40
Notícies	46
Biblioteca	53
Avanç programa d'activitats formatives	54

Col·legi
de Censors Jurats
de Comptes
de Catalunya

EL CØL·L3G1

Sor Eulàlia d'Anzizu, 41
08034 Barcelona
Tel. 93 280 31 00
Fax 93 252 15 01
col.legi@auditadors-censors.com
www.auditadors-censors.com

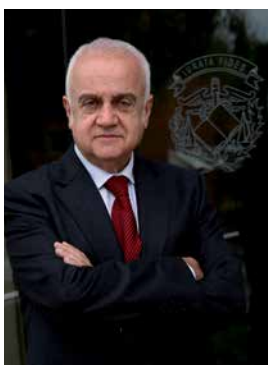
[l'Auditor] No s'identifica específicament amb les idees i opinions exposades en els articles publicats, que són responsabilitat exclusiva de l'autor

Dipòsit Legal. B-42968-91
ISSN 2014-3907

EDITORIAL

Daniel Faura

President

Em plau presentar aquesta nova edició de la revista, agraït en nom propi i de tots els membres del nou Consell Directiu, a col·legiades i col·legiats, la confiança novament depositada per conduir durant un nou mandat la gestió i l'esdevenir de la corporació; reiterant el nostre compromís amb la institució que exercirem amb il·lusió i entusiasme.

Vull també aprofitar aquesta ocasió per reconèixer i fer públic l'agraïment de tota la corporació per la tasca feta per a la institució i la professió per part dels companys i companyes que han format part tant del Consell Directiu com de la Comissió Deontològica els darrers anys. Del Consell Directiu: Antonio Delgado, Josep M. Gassó, Joan Mallafré, Miguel Antonio Pérez, Mariàngela Ramió, Josep Sabaté, Fernando Serrate i Manel Vilar, així com el Delegat a Girona Enric Paredes. I del Comitè de Deontologia: Joan Aldomà, Daniel Ferrer, Mercè Martí i Carles Sahuquillo.

En el contingut de la revista trobareu detallada informació sobre els nous membres electes pel Consell Directiu i per la Comissió Deontològica, a qui donem des d'aquí la benvinguda i els desitgem el millor dels èxits en la seva gestió institucional que, sens dubte, repercutirà en bé de tots.

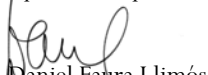
Celebrem –i en reproduïm testimoni i imatges gràfiques– que 4 il·lustres companys, Oriol Amat, Josep M. Bové, Josep M. Gay de Liébana i Emili Gironella, han estat admesos els darrers mesos com a membres numeraris de la Reial Acadèmia de Doctors, presidida per Alfredo Rocafort, també censor jurat de comptes, que ens apropen a aquesta prestigiosa i centenària institució.

Una de les novetats més importants per a la professió aquest darrer trimestre és, sens dubte, l'aprovació, per les institucions europees, de la tant debatuda i polèmica reforma de l'auditoria, fonamentalment adreçada a la regulació de l'auditoria en les entitats d'interès públic. El propòsit d'aquesta nova regulació és contribuir a la millora de la qualitat de la informació financera, protegint millor els interessos dels inversors i consumidors, enfortint la integritat i objectivitat dels auditors, i reforçant la seva independència. El temps i l'experiència valoraran l'encert de la mesura. El que és segur és que la reforma comportarà modificacions de gran impacte en el futur de la professió, a partir de la seva entrada en vigor l'any 2016. Ben segur que el seu contingut i abast, són i seran motiu de formació i debat en totes les programacions i esdeveniments de la professió.

En el contingut de la revista hi trobareu també informació sobre les activitats més importants realitzades a la nostra seu social: la V Jornada d'Auditoria del Sector Públic, cita consolidada ja d'aquesta especialitat on s'hi apleguen auditors privats i membres d'òrgans de control intern i extern. Una nova edició de l'Auditor X1 dia, on més de 100 estudiants de darrers cursos han pogut participar en una jornada laboral en una firma auditora. El primer Congrés Concursal de Catalunya, amb la participació de més de 140 auditors i advocats. Ha impartit també una conferència la presidenta de l'ICAC actualitzant-nos sobre les novetats en comptabilitat i auditoria.

La publicació d'aquesta edició coincideix amb la 24a edició del Fòrum de l'Auditor, fita anual de la professió en la qual comptarem aquest any amb la participació, com sempre, de nombrosos companys d'arreu, d'excel·lents ponents i la presència dels presidents de l'ICJCE, de la FEE i de l'ICAC, essent inaugurat pel conseller d'Empresa i Innovació, Sr. Felip Puig i clausurat pel Sr. Albert Carreras, Secretari General d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Aprofito la oportunitat per a desitjar-vos un molt bon estiu

Daniel Faura Llimós
President

l'!

(l'entrevista)

Nomenament de membres numeraris a la Reial Acadèmia de Doctors

Recentment, quatre il·lustres companys: Oriol Amat, Josep M. Bové, Josep M. Gay de Liébana i Emili Gironella han estat admesos com a membres numeraris de la Reial Acadèmia de Doctors de Catalunya, presidida per l'Excm. Sr. Dr. Alfredo Rocafort.

Amb aquest motiu, hem cregut oportú oferir a la revista *Auditor*, una entrevista a aquests quatre companys, censors jurats de comptes, que formen part activa de la història del Col·legi. Les persones contribueixen de forma molt significativa al prestigi de les institucions i aquest n'és, sens dubte, un exemple.

En els seus discursos d'ingrés han dissertat sobre qüestions molt oportunes i de rabiosa actualitat: "La informació financera, llums i ombres" (Emili Gironella), "Crisi, dèficit i endeutament" (Josep Maria Gay de Liébana), "L'acció exterior de les comunitats autònomes" (Josep Maria Bové) i "Les empreses d'alt creixement: factors que expliquen el seu èxit i la sostenibilitat a llarg termini" (Oriol Amat).

Així mateix, hem demanat a l'Excm. Sr. Dr. Alfredo Rocafort, també censor jurat de comptes, que ens fes la presentació d'aquesta històrica i prestigiosa institució, que aquest any compleix un segle d'existència, i que té per objecte la recerca, l'estudi, el foment i l'extensió del coneixement en el seu sentit més ampli.

Des del Col·legi ens omple de satisfacció que aquests companys siguin protagonistes destacats d'aquest número de la revista *Auditor*, on podreu gaudir de les seves aportacions.

Alfredo Rocafort Nicolau

President de la Junta de Govern
de la Reial Acadèmia de Doctors
Catedràtic d'Economia Financera
i Comptabilitat de la UB

La Reial Acadèmia de Doctors commemora aquest any un segle d'existència al servei de la ciutadania i presenta un ambiciós programa d'activitats en el marc de la Unió Europea, concebuda com la referència principal de la nostra vida política col·lectiva en el món de la postglobalització, una aposta per l'optimisme social, un repte assolit pels doctors i un missatge de progrés adreçat a la societat.

La darrera reforma dels nostres Estatuts ha obert la possibilitat que els Acadèmics Numeraris puguin ser escollits d'entre els doctors de la Unió Europea de prestigi reconegut que estiguin disposats a contribuir desinteressadament al progrés de la humanitat, l'avanç del pensament de la raó i la qualitat de la ciència, de la filosofia, de la tècnica i de l'art.

No hem trobat encara precedents d'una decisió com aquesta, que avui és possible gràcies a l'obertura dels esperits. La fesomia de l'Acadèmia canviarà radicalment quan aquesta mesura porti alguns anys en vigor i quedarà completada per una ampla xarxa d'Acadèmics Corresponents arreu del món que intercanviaran les seves aportacions.

Quan l'Acadèmia dona passos endavant en aquestes i altres matèries, i també en passar a formar part de la nova Acadèmia de Catalunya, no fa més que seguir l'exemple dels membres que l'han fet arribar fins avui, des que els doctors constituïen la part més important del cens electoral per a la designació del senador escollit per la Universitat de Barcelona durant la Restauració.

La Reial Acadèmia de Doctors és una corporació de dret públic de caràcter científic, tècnic i artístic, que té per objecte la recerca, l'estudi, el foment i l'extensió del coneixement en el seu sentit més ample.

La Reial Acadèmia de Doctors va néixer l'any 1914 com a Agrupació de Doctors Matriculats de Catalunya, redomenada més tard Acadèmia de Doctors de Catalunya

i Balears, va ser regulada com a Acadèmia de Catalunya pel Decret 90/1989, de 13 de març, i va veure revalidat el títol de Reial el 2 d'octubre de 1989, bo i mantenint el tracte successiu de l'entitat que arriba enguany al seu centenari.

L'Acadèmia té la consideració d'òrgan assessor de la Generalitat, als efectes de la Llei de Patrimoni Històric Espanyol i als de les matèries pròpies dels organismes públics de Catalunya, i de les administracions públiques, en general, des de l'àmbit local fins al de la Unió Europea.

Des de la seva fundació, l'any 1914, la Reial Acadèmia de Doctors ha estat compromesa amb la defensa del prestigi del títol de Doctor i per mantenir l'harmonia i la més estreta col·laboració entre els seus membres. Des dels més antics rituals, la investidura del nou doctor és el trànsit del món exterior a la fraternitat acadèmica.

La seu oficial de l'Acadèmia ha estat des del seu inici a l'edifici històric d'Elies Rogent, la primera construcció de caràcter públic de l'Eixample, i la Universitat de Barcelona ha cedit sempre gentilmente la que els nostres predecessors anomenaven "sala o aula doctoral" un indret que apareix esmentat amb aquest nom a les actes de les eleccions de senadors que conserva l'Arxiu de la Cambra Alta i també als nostres Estatuts de 1924.

La Reial Acadèmia de Doctors ha inaugurat recentment la seva seu, per primera vegada l'Acadèmia disposa d'un digne estatge propi, evocador i plenament representatiu de l'espai doctoral que sempre havíem desitjat.

La Reial Acadèmia de Doctors acull al seu si a científics, tècnics i artistes, les seves preocupacions van de la Salut al Dret i de la Belleza a l'Ètica. No aïlla al científic a una torre d'ivori, sinó que el compromet amb la ciutadania. No defuig els reptes, sinó que els incorpora als batecs del seu cor. I tracta de trobar un equilibri intel·ligent entre els sentiments i la raó.

Les activitats principals de la Reial Acadèmia de Doctors són:

- L'organització d'activitats científiques destinades a l'estudi o a la difusió de les disciplines que constitueixen el seu objectiu, en la forma que acordi la Junta de Govern, previ informe de la Secció o Seccions corresponents.
- La promoció i foment de la investigació mitjançant l'assignació selectiva de premis, recompenses o altres estímuls que

impulsin la labor científica, d'acord amb les condicions determinades amb aquesta finalitat per l'Acadèmia.

- L'establiment i sosteniment de relacions culturals amb altres Corporacions situades a la Unió Europea o fora d'ella, ja sigui directament o per mitjà dels seus Acadèmics Numeraris, Emèrits, d'Honor o Corresponsents.
- L'organització de cicles de conferències públiques, programes de formació,

activitats d'extensió acadèmica i de divulgació i, en col·laboració amb una o més universitats, cursos de postgrau, de màster i de doctorat.

Les Seccions són els òrgans de treball col·lectius de caràcter científic de l'Acadèmia i agrupen als Acadèmics per raó dels títols doctorals, de les línies de recerca o del seu àmbit d'activitat (ciències socials, ciències de la salut, ciències humanes, ciències experimentals i ciències tecnològiques).

Sr. Josep Maria Gay
Doctor en Economia i Dret
Professor Titular d'Economia
Financera i Comptabilitat
de la UB

1. Què ha significat per a vostè el seu recent ingrés a la Reial Acadèmia de Doctors?

Realment, un dels moments més emblemàtics de la meua vida i sens dubte una experiència extraordinària. Per a una persona com jo, de perfil modest, representa accedir a un temple de la sapiència integrant-se amb personalitats molt rellevants i amb trajectòries exemples. En fi, una cosa que ni en els meus millors somnis hagués pogut pensar. La meua gratitud a la Reial Acadèmia per acollir-me en el seu si.

2. En el seu discurs d'ingrés va dissertar sobre: "Crisi, dèficit i endeutament". Per què va escollir aquest tema?

És un tema sobre el qual porto treballant els últims anys i del que aprenc cada dia. La crisi que patim, sens dubte, constitueix un bagatge d'experiències que en el successiu ens poden servir de molt. Les causes d'aquella crisi, a la qual no se li donava tot just importància desconeixent la seva profunditat, les seves diferents arestes, els menyscabaments haguts i, sobretot,

conèixer el perquè dels daltabaixos dels comptes públics, permet contemplar la perspectiva econòmica des d'un angle molt allisonador des de l'òptica d'un simple comptable.

3. Estem vivint un escenari econòmic ple d'incerteses i on es qüestionen molts aspectes del model tradicional. Enumeri quatre recomanacions per millorar l'economia o per aconseguir un model més sostenible.

En primer lloc, tallar l'hemorràgia del dèficit públic i posar fre al desbordat endeutament de l'Estat, la qual cosa exigeix una disciplina que no es té. En segon lloc, saber redissenyar urgentment el nostre model econòmic perquè constreny rescatar la part dels 6 milions de desocupats. En tercer lloc, posar en marxa mesures efectives que incentivin el consum privat, entre les quals és imprescindible rebaixar la pesada càrrega impositiva. I en quart lloc, aconseguir que les empreses, sobre tot les pimes, disposin de finançament.

4. Què representa per a vostè ser membre del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya?

Si abans deia que el meu ingrés a la Reial Acadèmia de Doctors ha estat un dels moments més emblemàtics de la meua vida, un altre fou quan vaig superar el concurs-oposició i vaig obtenir la condició de Censor Jurat de Comptes. Molt especial i entranyable perquè el meu pare, en morir el 1963, es va quedar a les portes de l'últim exercici del concurs-oposició. Així que moralment, ser censor jurat de comptes era un dels meus màxims objectius. Formar part d'una institució com el Col·legi és, senzillament, un privilegi singular i sincerament tot un honor, pel que és i representa l'estimat Col·legi.

5. Ja hem dissenyat el 24è Fòrum de l'Auditor Professional, aquest any amb el lema "Construint junts el futur, afrontem nous reptes". Hem tingut l'honor de comptar amb la seva presència i col·laboració en edicions anteriors. Què significa aquesta jornada per a vostè?

Per a mi suposa un dels fòrums més prestigiosos de la professió, en el qual any rere any se cita la flor i nata de l'auditoria enriquint-nos amb les aportacions dels il·lustres ponents i, sobretot, aprenent no només dels qui intervenen sinó també de tots els companys i amics que hi assisteixen. És la gran trobada anual dels auditors. Tot un món de magnífiques experiències, de contrastos d'opinions.

6. Quins són els reptes més immediats per als auditors?

Vivim en un món trencador i canviant a més no poder. La informació financera està en constant transformació, és el viu reflex de les modificacions econòmiques, dels canvis en el context de les finances. Els auditors tenim una responsabilitat cada cop més gran i els dubtes emergeixen quan un intenta entreveure els horitzons. La formació permanent, l'actuació quotidiana, el frenesí del món dels negocis, el dinamisme de les institucions, les reformes legislatives, el nou ordre mercantil..., tot, absolutament tot, afecta a l'auditor. I cada cop se'ns exigeix més i més... Crec que els nostres reptes s'estan reconfigurant constantment. S'ha de saber dibuixar i escenificar el futur de la nostra professió.

Només unes paraules per agrair al Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya tot el que m'ha donat. El Col·legi és part fonamental de la meua vida i la meua gratitud cap a ell és immensa. Gràcies a tots els qui integren el Col·legi per tot el que m'han donat.

Sr. Josep Maria Bové

Soci de Bové Montero y Asociados, S.L.

Vicepresident 1r de l'ICJCE

1. Què ha significat per a vostè el seu recent ingrés a la Reial Acadèmia de Doctors?

Ingressar en la Reial Acadèmia de Doctors és per a mi conèixer una nova dimensió del pensament humà fora de l'entorn professional en què em moc, ja que la Reial Acadèmia està formada per persones que procedeixen de disciplines com la medicina, la veterinària, les matemàtiques, etc.

És un gran honor que comparteixo amb el col·lectiu d'aquest Col·legi, més i considerant que un nombre considerable de membres de la RAD són també auditors de comptes.

2. En el seu discurs d'ingrés va dissertar sobre: "L'acció exterior de les comunitats autònomes". Per què va escollir aquest tema?

L'activitat exterior de les diverses comunitats autònomes és un tema que ja havia investigat durant els meus estudis de dret a la Universitat Abat Oliba i al que vaig dedicar quasi un any d'anàlisi sota la direcció del Dr. Ferran Armengol. Es tractava ara de veure la seva evolució amb la nova llei estatal que marca una nova fita.

En definitiva, les diferents administracions recorren davant del Tribunal Constitucional sobre els conflictes de competències en

matèria d'activitat internacional, però cap fa la feina que hauria de fer i per això Catalunya i Espanya estan tan enrederides en matèria d'exportació. Permeti'm només un breu exemple: la República d'Àustria exporta per càpita sis vegades més que Catalunya i Espanya.

Si de les nostres exportacions hi restéssim aquelles que estan fetes per empreses estrangeres establertes en el nostre país, tindríem una bona informació de la situació tan feble de la nostra economia i de la ingent tasca a fer.

3. Estem vivint un escenari econòmic ple d'incerteses i on es qüestionen molts aspectes del model tradicional. Enumeri quatre recomanacions per millorar l'economia o per aconseguir un model més sostenible.

En primer lloc, hem d'apostar per una reindustrialització del país i això passa per la millora de la formació professional; és un procés d'una o dues generacions, no ens enganyem.

En segon lloc, penso que el dèficit públic s'ha de reduir d'una vegada per totes. Estem deixant un país endeutat a les generacions que ens segueixen. No podem gastar el que no tenim.

En tercer lloc, s'ha de continuar reformant el mercat de treball, no n'hi ha prou encara; estem competint amb jurisdiccions com la nord-americana que són molt més flexibles. Els funcionaris públics s'haurien de situar al mateix nivell que els treballadors del sector privat: no és lògic tenir dues classes de ciutadans, els que tenen el seu lloc de treball assegurat de per vida i els que el poden perdre si el seu empresari ha de tancar les portes.

Finalment, obrir la nostra economia a l'exterior i exportar molt més del que ara fem.

4. Què representa per a vostè ser membre del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya?

Senzillament un orgull i un privilegi. Fa molts anys que en sóc membre i de jove vaig formar part del Consell Directiu. A través de les diverses activitats he conegut a persones extraordinàries que han deixat una empremta que no es pot esborrar de la meua vida.

5. Ja hem dissenyat el 24è Fòrum de l'Auditor Professional, aquest any amb el lema "Construint junts el futur, afrontem nous reptes". Hem tingut l'honor de comptar amb la seva presència i col·laboració en edicions anteriors. Què significa aquesta jornada per a vostè?

No puc oblidar que vaig ser un dels primers impulsors del Fòrum amb el president Josep M. Gassó. Veure en què l'heu convertit m'emociona i m'omple d'orgull. És una manifestació professional de molt alt nivell, on s'intercanvien punts de vista de la nostra professió. El Fòrum ha traspassat sobradament l'àmbit de trobada local per acabar sent d'abast nacional i internacional. Això és bo per a tots. Continuiu endavant!

6. Quins són els reptes més immediats per als auditors?

Tots vostès saben de les reformes fetes a l'àmbit comunitari que, en el fons —no ens enganyem—, cerquen desconcentrar el mercat de l'auditoria per la via de la rotació i de la prohibició d'altres serveis.

Ara no vull enraonar de política corporativa, sinó de reptes; pensant sempre en l'interès de la societat en general.

En primer lloc, hem de continuar revifant i incrementant el prestigi professional de

l'auditor de comptes. Això es pot assolir per la via del talent i de la formació. Necessitem atraure als millors professionals de les universitats per poder donar el millor servei als nostres clients.

Hem de seguir treballant en els principis de l'ètica professional; no podem oblidar que si perdem la independència no podem donar el servei que se'ns demana. L'auditor ha de ser una persona escèptica i ha de saber dir que no.

Hem de construir també una professió que sigui considerada per la societat en general, per la categoria i vàlua professional intrínseca de l'auditor de comptes; independentment del model de despatx que elegeixi, ja sigui gran, mitjà o petit.

Finalment, el fet que la professió o l'activitat de l'auditoria de comptes estigui allotjada ara en dues corporacions, si bé no té cap efecte dramàtic en l'auditoria de comptes ja que cada casa s'encarrega de fer la formació corresponent, supervisió, etc., si que té una esfera d'influència, on, aplegats, fariem més coses. Estic parlant de l'àrea internacional, ara pràcticament competència exclusiva de l'ICJCE.

El futur de la professió es decideix a Brussel·les i a altres centres de decisió com a Nova York, que és la seu de la IFAC, que genera les normes de l'auditoria. És aquí on hem d'influir, és en aquests fòrums on es prenen les decisions que afectaran a la nostra professió, i perquè no dir-ho, indirectament als interessos de la nostra economia en general. El missatge és: si els auditors estiguéssim units podríem aportar i influir molt més del que ho fem; tots hi guanyarem!

Sr. Emili Gironella
Soci de Gironella Velasco
Auditors, S.A.P.U.

1. Què ha significat per a vostè el seu recent ingrès a la Reial Acadèmia de Doctors?

Ha significat una gran satisfacció i un honor. Satisfacció per formar part d'aquesta Reial Acadèmia, corporació de dret públic creada l'any 1914, que en l'actual any 2014 en què s'ha produït el meu ingrès compleix el primer centenari de la seva fundació.

Honor perquè la Reial Acadèmia de Doctors és una corporació única perquè en el món superespecialitzat en què vivim –i que cada dia augmenta més–, reuneix acadèmics escollits d'entre els doctors de la Unió Europea –cal remarcar que la Reial Acadèmia de Doctors és l'única Reial Acadèmia d'àmbit europeu– de reconegut prestigi disposats a contribuir desinteressadament al progrés de la ciència, de la tècnica, de les humanitats i de les arts, és a dir, de múltiples disciplines, de manera que es tracta d'una Reial Acadèmia de caràcter pluridisciplinari.

Tota la meva experiència professional l'he desenvolupat en el camp de l'auditoria de comptes i en la realització d'informes pericials i acadèmica en la universitat, de manera que sempre, fonamentalment, he tractat amb auditors de comptes i economistes. Per contra, a la Reial Acadèmia de Doctors coincidim en el mateix espai doctors de totes les disciplines, per exemple, en farmàcia, en arquitectura, en medicina, en física, en química, en matemàtiques, en enginyeria, en economia, en veterinària, en dret, en teologia, en psicologia, en sociologia, en filosofia i lletres, en geografia, en història..., de manera que la riquesa de coneixements que ens traspassem entre tots és abundant i permanent. Addicionalment, la relació i l'ambient entre els acadèmics és fantàstic.

2. En el seu discurs d'ingrés va dissertar sobre: "La informació financera: llums i ombres". Per què va escollir aquest tema?

La informació financera, subministrada pels comptes anuals, l'informe de gestió i els resums trimestrals i anuals que publiquen les grans empreses i els grups de societats que cotitzen les seves accions a la borsa –i comptant darrerament també a la premsa econòmica–, constitueix el principal vehicle de comunicació entre els administradors de les empreses i els seus accionistes i altres agents econòmics interessats en la seva situació i evolució.

A causa de la baixa qualitat de la informació financera en general, tant en quantitat com en qualitat, ja que sempre he constatat que la informació financera subministrada per les empreses hauria d'entrar a la "Ciutat Prohibida" per proporcionar utilitat i rellevància als seus destinataris o usuaris, evitant així un deleteri bucle o infernal joc de l'oca, on el que tira és aquell a qui sempre li toca, vaig seleccionar aquest tema perquè crec que és de vital importància en el món empresarial.

En el meu discurs d'ingrés vaig desenvolupar les tres potes o trets innegociables d'una bona informació financera, a saber: 1, ha de ser fiable; 2, ha de ser útil, i 3, ha de ser comprensible; perquè cal dir que mai ha estat tan intensa la demanda d'informació financera solvent des d'una perspectiva rigorosa i no d'experts a la violeta.

3. Estem vivint un escenari econòmic ple d'incerteses i on es qüestionen molts aspectes del model tradicional. Enumeri quatre recomanacions per millorar l'economia o per aconseguir un model més sostenible.

Aquesta pregunta és bastant fàcil de respondre. Una altra cosa ben diferent és si els polítics de torn prendran les decisions i les mesures necessàries per dur-les a terme.

1a. El govern ha de perseguir ferotgement el gran frau fiscal que existeix al nostre país, ja que la quantitat de diner negre que es mou en l'economia és aclaparadora, restant els ingressos de l'Estat. Espanya és un país en què la relació entre el PIB i la recaptació és molt baixa, per la causa abans esmentada. Els baixos ingressos recaptats impedeixen dur a terme una gran quantitat de decisions de tota mena que, en cas d'augmentar, possibilitaria estimular l'economia en molts aspectes i no haver d'aplicar les retallades que s'han aplicat.

Pel que fa a la política fiscal aplicada, hi ha dos temes que, al meu criteri, haurien de canviar immediatament per la gran injustícia que generen a la gran majoria de ciutadans espanyols, a saber: 1, s'ha d'igualar la tributació de les rendes de capital a la de les rendes de les persones físiques, perquè no hi ha cap raó objectiva ni lògica per la qual hagin de tributar en menor mesura, i 2, el tractament donat a la tributació de les SICAV és vergonyós, fet que evidencia que al nostre país hi ha ciutadans de primera i ciutadans de segona pel que fa als temes fiscals.

2a. L'equilibri pressupostari de l'Estat s'ha de perseguir rigorosament. No pot ser que any rere any l'Estat tingui un import de dèficit públic molt elevat, que l'obliga a endeutar-se i a fugir cap endavant.

Qualsevol família sap perfectament que no pot gastar indefinidament més diners dels que ingressa, situació que passa recurrentment a Espanya en els últims anys sense que passi res. Dèficit públic elevat cada any igual a misèria futura. Això ho sap qualsevol estudiant de primer de la carrera d'economia.

3a. El model del turisme al nostre país, que per la nostra situació geogràfica, clima, gastronomia, història, cultura i altres avantatges és molt important per la gran quantitat de diners que genera per a la nostra economia, ha de canviar per estimular un turisme de qualitat i evitar el turisme d'espardenya, borratxeres i escàndols que deixa pocs diners i crea problemes.

Tenim la gran sort de tenir un país meravellós en moltíssims aspectes, inclosa la gent, faceta que hem d'explotar adequadament i, per tant, cal canviar radicalment el model de turisme.

4a. Cal potenciar la indústria espanyola en moltíssimes àrees en què podem aportar un alt valor afegit, perquè pels nostres costos, la productivitat assolida i la imaginació creativa i les ganes de treballar de molta gent, tenim molt per fer. Espanya és un país que, industrialment, té grans possibilitats. Però hi ha d'haver una legislació que ajudi, que agiliti els tràmits administratius en comptes d'adormir-se sobre els llozers i posar ganes i il·lusió.

5a. Hi ha un aspecte, al meu criteri, de vital importància i que no permet demora. És l'ecològic. A causa del canvi climàtic i a la falta de boscos al nostre país, és absolutament necessari reforestar grandíssimes parts del nostre sòl per evitar deixar als nostres fills i néts un futur poc prometedor.

La necessitat de reforestar és essencial. Tots sabem que Espanya s'està desertitzant poc a poc, especialment la zona sud, cada dia més seca, i aquesta és una obra que cal emprendre ja, doncs no admet excusa. És una inversió que, a més d'intentar arreglar un disbarat que es va cometre fa molts anys, implicaria l'ús de moltíssima gent la qual cosa ajudaria a solucionar, en part, el problema de l'atur, que és un tema gravíssim.

4. Què representa per a vostè ser membre del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya?

Sóc censor jurat de comptes des de l'any 1973 —encara recordo algunes de les preguntes del tercer i últim examen del concurs oposició— que es va efectuar el dia 13 de desembre de 1973, patrona de les modistes. Per tant, sóc censor jurat de comptes des de fa 41 anys dels meus gairebé 47 anys que em dedico a aquesta professió.

Ser membre d'una corporació professional quan et dediques a una professió, en aquest cas del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya, és una necessitat i una conveniència, les dues coses a la vegada. Una necessitat perquè el Col·legi et facilita informació i actualització a través de diversos mitjans, formació en infinitat de temes relacionats amb el treball i amb la professió, assessorament quan és necessari per aclarir conceptes i situacions, i ajuda, quan calgui o, en cas de no poder donar-la directament, t'informa on pots obtenir-la.

Conveniència perquè la relació personal entre els companys és sempre positiva i permet i facilita, a més del coneixement personal, la col·laboració més fluïda en

treballs, l'intercanvi d'opinions i punts de vista en temes tècnics, la possibilitat de fusionar-se, etc.

La meua participació amb el Col·legi ha estat sempre total, i una prova d'això va ser que vaig tenir el gran honor de ser president de la llavors Delegació a Catalunya de l'Instituto de Censores Jurados de Cuentas de España (1980-1982), després convertida en Agrupació Territorial, que anys després es va transformar en l'actual Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya, moment en què vaig intentar contribuir aportant el meu gra de sorra a l'avanç i transformació de la corporació i de la professió. Per tant, poc més puc afegir, ser membre del Col·legi per a mi sempre ha estat sempre una satisfacció.

Vull també posar èmfasi en el fet que en aquest any 2014 hem ingressat com acadèmics numeraris a la Reial Acadèmia de Doctors, els Excel·lentíssims Senyors Doctors Oriol Amat Salas, José Maria Gay de Liébana Saludas, José María Bové Montero i jo mateix, la qual cosa representa un èxit i una promoció molt significatiu per al Col·legi, ja que quatre dels seus membres han entrat de cop en aquesta Reial Acadèmia, cosa que anteriorment mai havia succeït.

5. Ja hem dissenyat el 24è Fòrum de l'Auditor Professional, aquest any amb el lema "Construint junts el futur, afrontem nous reptes". Hem tingut l'honor de comptar amb la seva presència i col·laboració en edicions anteriors. Què significa aquesta jornada per a vostè?

Els fòrums, congressos, jornades tècniques i seminaris serveixen per adquirir nous coneixements, perfeccionar-se en temes ja existents, actualitzar pel que fa a infinitat de temes que contínuament van sortint i dels quals un ha d'intentar estar al dia, i debatre i intercanviar opinions sobre multitud de temes relacionats amb la professió.

Adicionalment, la relació social esdevé un component tant o més important que l'anterior, ja que permet conèixer i establir fins i tot relacions personals entre els censors que poden redundar posteriorment a entrar en associació i molts altres aspectes i facetes que la relació personal facilita.

En conseqüència, la realització del Fòrum és un acte de gran importància per al Col·legi perquè permet complir amb els objectius que he comentat prèviament. Estic segur que serà un gran èxit.

6. Quins són els reptes més immediats per als auditors?

Els reptes són diversos, a saber:

1. Millorar el nivell de coneixements d'entrada a la professió.

En la meua experiència professional com a auditor de comptes he constatat, en infinitat d'ocasions, que el nivell de coneixements i de pràctica exigits per a l'entrada a la professió d'auditor de comptes és baix. Ho dic amb pena, però és així.

Al meu criteri s'hauria d'exigir, almenys, una experiència pràctica de 6 anys per "habilitar" com a auditor de comptes a un professional, període durant el qual s'hauria d'exigir la superació individual de diverses matèries –comptabilitat en les seves diferents vessants, auditoria, informàtica, dret civil, mercantil, fiscal, administratiu, laboral, expressió parlada i escrita, finances, estratègia empresarial, coneixements de lleis absolutament relacionades amb la professió– que permetés tenir un coneixement i aplicació especialitzada, com a experts, per poder ser acceptat en la professió com a auditor de carrera. Cal millorar els coneixements i la pràctica professional dels que entren a la professió, exigint-los que els tinguin d'experts.

2. Reorganització legal total de la supervisió de la professió d'auditor de comptes.

Que la professió d'auditor de comptes ha d'estar regulada no hi ha dubte, igual que ho han d'estar les professions d'advocacia, medicina i similars, per la gran importància que la seva funció té en la societat. El problema esdevé quan s'intenta normalitzar una professió de tal manera que es pretén que la norma sigui de rang superior que el judici professional i la manera personal d'actuar de cada professional.

L'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes (ICAC), dins de les funcions que legalment té encomanades, emet una norma darrerera l'altra, en unes ocasions amb caràcter voluntari i altres per caure dins de les normes internacionals, que pretenen regular el més mínim aspecte d'aquesta professió.

La gran majoria de normes emeses pretenen ensenyar a qui no sap, és a dir, pretenen suplir els coneixements bàsics i fonamentals que qualsevol auditor hauria de tenir si hagués tingut una formació apropiada abans de la seva acceptació a la professió. No són normes de professió, sinó que són coneixements bàsics de molts aspectes tècnics –hi ha altres que no són tècnics– i que substitueixen la que ja he definit com a formació baixa o deficient d'entrada. Per tant, tenim aquí relacionats dos problemes: formació baixa i normativa detallada innecessària.

Per exemple, la Llei d'auditoria de comptes regula molt detalladament la pretesa independència dels auditors, quan en la meua experiència professional he observat que aquesta norma es compleix en la gran majoria d'ocasions. Una altra cosa ben diferent és la imparcialitat dels auditors de comptes en les seves actuacions professionals, que no és exactament el mateix que la independència, i que és realment l'important, qüestió que es passa per alt alegrement a la indicada normativa, quan és el problema capital d'aquesta professió.

I com que ningú és imparcial absolutament, en el sentit estricte de la paraula, perquè l'educació que ha rebut, l'entorn en què ha viscut, els coneixements que posseeix, les pressions que pugui rebre, els interessos personals o econòmics que pugui tenir, o les seves simpaties, són factors i aspectes que no es poden vorejar, per la qual cosa l'exposat en les normes, enfocat a la independència, són figures d'un altre paner que no toquen de peus a terra i que treuen fum perquè encegui els ulls de l'autèntic problema de fons.

Pel que fa al control tècnic que efectua l'ICAC dels treballs realitzats pels auditors de comptes, la seva revisió és de tipus administratiu de compliment de normes i no de caràcter professional, per la qual cosa, de seguir aquest enfocament auguro grans problemes i disgustos per a moltes firmes d'auditoria que es veuran abocades a haver de pagar grans sumes de diners per les sancions rebudes, quan la qualitat

professional i enfocament del treball realitzat seran més que acceptables.

Per tant, em pregunto: auditoria *quo vadis*? És clar que també cal assenyalar que molts dels problemes de la professió d'auditor de comptes provenen de la pròpia organització dels auditors, que no han plantat cara a les instàncies públiques en molts temes que els pretenien implementar i que els han implementat, pel que queda molt tema encara per parlar.

3. Unificació de les corporacions professionals dedicades a l'auditoria.

Crec necessària la unificació de les corporacions professionals dedicades a l'auditoria de comptes. No té cap sentit lògic la dispersió. Ni els metges ni els arquitectes ni els advocats estan agrupats en diversos col·legis o corporacions, i si no ho estan per alguna cosa serà.

4. Aplicació del sentit comú en els honoraris a facturar als clients.

En els últims anys es pot observar com una pràctica habitual trobar al mercat algunes firmes d'auditoria que ofereixen als potencials clients uns honoraris baixos o molt baixos, per tal de captar al client, que difícilment els poden permetre oferir un servei de qualitat.

Honoraris baixos o molt baixos i increment dels requisits de control de qualitat i obligatorietat d'haver d'informar i d'auditar més conceptes és una barreja que no arribarà mai a bon port.

La guerra de preus que s'ha instaurat a Espanya és il·lògica i va contra els propis interessos dels professionals de l'auditoria. És un tema gravíssim que la mateixa professió d'auditoria ha d'escometre i solucionar. No fer-ho és perdre tots.

Sr. Oriol Amat
Catedràtic d'Economia Financera
i Conseller de la CNMV

1. *Què ha significat per a vostè el seu recent ingrés a la Reial Acadèmia de Doctors?*

És una gran honor i una excel·lent oportunitat per aprendre molt de persones expertes en diferents camps de la ciència. El món és cada cop més interdisciplinari i la Reial Acadèmia de Doctors és un marc immillorable per a fomentar la cooperació de mons que sovint estan massa allunyats.

2. *En el seu discurs d'ingrés va dissertar sobre: "Les empreses d'alt creixement: factors que expliquen el seu èxit i la seva sostenibilitat a llarg termini". Per què va escollir aquest tema?*

El tema de l'èxit empresarial m'ha interessat des de fa molts anys. De fet, la tesi doctoral que vaig presentar l'any 1990 ja tractava dels factors clau que contribueixen a l'èxit empresarial i també dels factors que afavoreixen que l'èxit es mantingui al llarg dels anys. Aquests treballs també posen de manifest els factors que expliquen perquè moltes empreses fracassen. No oblidem que moltes empreses moren als pocs anys de néixer i, de mitjana, les empreses tenen una esperança de vida que no passa dels 12 o 15 anys.

Es tracta d'una temàtica que crec que pot ajudar a les empreses a millorar en allò que les fa més competitives i, al mateix temps, identifica errors que poden ser fatals. Sobre això, recordo aquella dita que assenyalava que “Les persones intel·ligents aprenen dels seus errors, però les molt intel·ligents aprenen dels errors dels altres”.

3. Estem vivint un escenari econòmic ple d'incerteses i on es qüestionen molts aspectes del model tradicional. Enumeri quatre recomanacions per millorar l'economia o per aconseguir un model més sostenible.

Per millorar l'economia i el benestar de la població és imprescindible un canvi radical en els valors i el model socioeconòmic. Entre els principals temes a canviar se m'acudeixen els següents: en primer lloc, un canvi en el sistema de valors. La nostra societat és cada cop més materialista, buscant els resultats a curt termini i deixant de donar prioritat al bé comú. Per això, cal reforçar valors com l'ètica, l'esforç o la responsabilitat social, per citar-ne alguns.

En segon lloc, cal apostar més per un tema que té molt a veure amb el paper de l'auditoria. Em refereixo a la transparència, sobretot en la gestió pública, però també en la privada. És un terreny en què s'han produït avenços, però encara queda molt per fer. Recordem, per exemple, que més del 30% dels nostres ajuntaments no presenten els comptes.

Un tercer tema, relacionat amb l'anterior, és la transformació del sector públic. En aquests anys de crisi s'ha retallat, però no s'ha fet cap reforma rellevant. Això explica que l'Administració pública hagi creat

una teranyina que ho posa molt difícil als emprenedors, a les empreses i als ciutadans. Seguim sent un dels països del món on és més complicat crear una empresa, obtenir una llicència, etc. En definitiva, seguim tenint un país que no és gens *business friendly*. Està clar que algunes administracions han introduït millores importants —com l'Ajuntament de Barcelona, per dir-ne un—, però encara estem lluny d'altres països amb els quals competim.

Una quarta recomanació té a veure amb la desigual distribució de la riquesa. Som uns dels països d'Europa on més està augmentant la desigualtat. Per això, crec que cal revisar la legislació fiscal i temes com els paradisos fiscals. Evidentment, és un problema d'abast mundial. Fa poc la directora del FMI, la senyora Lagarde, recordava que les 85 persones més riques del món tenen més riquesa que els 3.500 milions de persones més pobres. Em sembla injust i insostenible.

4. Què representa per a vostè ser membre del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya?

Tot i que ja fa anys que no exerceixo com a auditor, ser membre del Col·legi em permet estar al dia de tot el que afecta al món de l'auditoria. Tant en la meva tasca actual a la CNMV com en les labors docents i en la tasca a l'ACCID, l'auditoria hi té molta incidència. Per tant, per a mi és imprescindible formar part del Col·legi, ja que fa una tasca excel·lent. Un altre aspecte no menor és que em permet estar en contacte amb companys amb interessos professionals comuns.

5. Ja hem dissenyat el 24è Fòrum de l'Auditor Professional, aquest any amb el lema “Construint junts el futur, afrontem nous reptes”. Hem tingut l'honor de comptar amb la seva presència i col·laboració en edicions anteriors. Què significa aquesta jornada per a vostè?

És un gran privilegi per a mi poder participar un cop més en el Fòrum, que és un esdeveniment de la màxima rellevància per a tots els que estem vinculats al món de l'auditoria. A més, és una excel·lent ocasió per a retrobar-me amb bons amics i Sitges és un marc incomparable per a la reflexió, compartir idees... i també per a les converses disteses amb bons amics.

6. Quins són els reptes més immediats per als auditors?

Seguir donant un servei de la màxima qualitat en un entorn regulador creixentment complex i en un entorn de forta competència. No està fàcil anar complint les regulacions amb dificultat per a repercutir en el preu la creixent complexitat de la feina. Això comporta un altre repte que és el de mantenir la il·lusió dels equips que integren les firmes d'auditoria. En els darrers anys observo molta gent amb un excés de càrrega de treball en les firmes d'auditoria. Crec que cal reflexionar-hi a fons per a promoure canvis radicals, en la normativa i en el funcionament de les firmes, que permetin gaudir més de la feina. La vida és massa curta.

PUNT DE TROBADA per a la promoció de les millors pràctiques en la informació financera i en la direcció a través de la recerca, les publicacions, el intercanvi d'experiències i les sessions de treball.

Compta amb més de 10.000 socis numeraris i més de 238 socis protectors: col·legis professionals, universitats i escoles de negocis, associacions, cambres de comerç i corporacions, auditories, consultories i gestories, i altres empreses.

COMISSIONS DE TREBALL

- Agrupació de Professors de Comptabilitat i Control.
- Comptabilitat de Cooperatives.
- Comptabilitat de Gestió.
- Comptabilitat Financera.
- Comptabilitat i Fiscalitat.
- Comptabilitat Pública.
- Intangibles.
- Organització i Sistemes d'Informació (CEC).
- Responsabilitat Social.
- Valoració d'Empreses.

AVANTATGES SOCIS

- Assistència gratuïta a conferències, presentacions de llibres...
- Lliurament gratuït de llibres en les presentacions i actes.
- Preus especials i descomptes en la compra de publicacions.
- Tramesa electrònica del butlletí setmanal i de la Revista ACCID.
- Possibilitat de realitzar consultes tècniques.
- Possibilitat de formar part de les comissions de treball.
- Premis i ajuts a la recerca.
- Congrés Català de Comptabilitat i Direcció i Jornada ACCID.
- Pàgina web amb informació i continguts d'interès.
- Subscripció anual a la Revista de Comptabilitat i Direcció.
- Descomptes en programes de formació, productes i serveis oferts per entitats amb convenis.

ACCID

Gal·la Placidia, 32 planta 4 Edifici Col·legi d'Economistes de Catalunya. 08006 Barcelona
Tel.: 93 416 16 04 extensió 2019. info@accid.org www.accid.org

Socis Fundadors:

Suports Institucionals:

Sponsors:

L'rse)

(responsabilitat social empresarial)

Daniel Ortiz

Director de Relacions Institucionals i Comunicació Institut Cerdà

Com Àustria o Dinamarca: Respon.cat

Si ens preguntessin quins són els trets socioeconòmics més característics dels països centreeuropeus i nòrdics amb els quals sovint ens agrada emmirallar-nos (Àustria o Dinamarca, per exemple), amb tota seguretat destacaríem aspectes com: la seva capacitat de generar riquesa i distribuir-la de forma raonablement equitativa entre tots els ciutadans; el bon nivell educatiu, amb un índex de fracàs escolar molt baix; una taxa d'atur mínima, gairebé inexistent; la qualitat democràtica i el bon funcionament de les institucions públiques, o bé l'existència d'una cultura cívica madura i ben arrelada.

I, sense caure en la idealització excessiva d'aquests països, si volguéssim ampliar una mica més el llistat anterior, sens dubte hauríem d'esmentar també la responsabilitat social de les seves empreses (RSE) o *corporate social responsibility* (CSR). És a dir, la relació harmònica entre les empreses i la comunitat en la qual operen, en termes socials, ambientals i de bon govern.

Ara bé, en què consisteix l'RSE? L'RSE no significa *bonisme*. L'RSE no és només per a les grans empreses (de la mateixa manera que no ho són pas el màrqueting, les finances o la gestió de la qualitat). L'RSE no serveix per ocultar les males pràctiques o les accions empresarials poc confessables. L'RSE no té res a veure amb "aparentar bondat" (el tristament cèlebre *greenwashing*) o amb donar diners per a bones causes. L'RSE no és un exercici de relacions públiques, ni ha de

ser vista com una nova manera d'accedir als recursos de les empreses per part de les ONG. L'RSE té a veure amb la manera de concebre i dirigir l'empresa. Té a veure amb la legitimitat amb la qual actua. És a dir: té a veure amb la forma com es relaciona amb els seus grups d'interès (*stakeholders*) i amb el grau d'atenció que presta a les seves demandes i expectatives. En definitiva, tal com ens recorda el professor J.M. Lozano (ESADE), la pregunta que formula l'RSE no és "com et gastes els diners?", sinó "com els guanyes?".

Adicionalment, podríem dir que l'RSE consisteix en respondre adequadament, a nivell d'empresa, aquestes tres preguntes fonamentals: amb qui et relaciones?, com t'hi relaciones?, quins impactes genera la teva actuació? I, per aquesta raó, conceptes com "diàleg", "transparència" o "col·laboració" són bàsics per desenvolupar l'RSE. Amb altres paraules, es tracta de veure fins a quin punt les empreses són inclusives, és a dir: són capaces de donar resposta a les demandes de la comunitat en la qual operen i, per tant, són capaces d'integrar, en la seves actuacions quotidianes, la legítima recerca del propi benefici amb els interessos generals de la societat. És el que la Comissió Europea ha batejat amb el nom de creació de "valor compartit" (*shared value*), entre l'empresa i els seus grups d'interès, i que, a poc a poc, es va consolidant com a criteri de referència per avaluar l'RSE d'una organització. Així doncs,

en darrera instància, l'RSE d'una empresa no és més que l'esforç sistemàtic i continuat en el temps per minimitzar els impactes adversos i maximitzar la creació de valor compartit.

Sovint, quan es parla de la necessitat de millorar la competitivitat del nostre teixit empresarial, es fa referència a la innovació, a la internacionalització, a l'increment d'eficiència dels processos productius o a la conveniència de reindustrialitzar l'economia, però, inexplicablement, encara tendim a oblidar o menystenir l'enorme potencial de l'RSE com a element dinamitzador, vertebrador, cohesionador i promotor d'un desenvolupament econòmic realment sostenible a mig i llarg termini, basat en l'economia real, al servei de les persones i del conjunt de la societat. Resulta imprescindible tenir ben clar aquest punt: l'RSE, per definició, ha de ser estratègica, i per tant, o és estratègica o no és autèntica RSE.

Així doncs, d'acord amb aquestes consideracions, és evident que el naixement de **Respon.cat**, després d'un llarg procés de gestació, constitueix una extraordinària notícia, tant per l'economia com pel conjunt de la societat catalana, que cal celebrar amb els honors corresponents. **Respon.cat** és una iniciativa liderada per les pròpies empreses, avalada pel Consell de Cambres de Comerç, i que pretén impulsar i desenvolupar l'RSE a Catalunya. Es tracta d'un organisme obert a la participació de les

empreses i les organitzacions empresarials més compromeses del nostre país, per tal de promoure un salt quantitatiu i qualitatiu de l'RSE. L'objectiu és que **Respon.cat** esdevingui un espai de trobada i col·laboració entre empreses de sectors, territoris i dimensions diverses i es converteixi en la referència en sostenibilitat empresarial a Catalunya.

Els impulsors de **Respon.cat** estan convençuts que cal repensar el rol de l'empresa al segle XXI, i en conseqüència, també la manera de crear i dirigir les organitzacions empresarials, atenent a les noves demandes i expectatives socials. En aquest context, emergeix amb força el concepte de competitivitat sostenible i responsable. Certament hem de tenir empreses competitives, però no a qualsevol preu. Es tracta d'apostar per un determinat model de competitivitat, que sigui ambientalment sostenible i socialment responsable. Nombroses experiències avalen aquests plantejaments, com per exemple l'evolució del *Dow Jones Sustainability Index*, que mostra com, inequívocament, a mig i llarg termini aquest tipus d'empreses obtenen una rendibilitat superior a la mitjana. Una dada que tampoc ens hauria de sorprendre gaire si tenim present que, en el fons, l'RSE equival a bona gestió. En efecte, l'RSE és sinònim d'excel·lència empresarial, i per tant, és ben normal que acabi produint millors resultats.

Respon.cat, que enguany encara es troba en període constituent, ja compta amb 33 organitzacions adherides (entre les quals hi ha microempreses, pimes, grans empreses, cooperatives i fundacions) de sectors econòmics i àmbits territorials ben diversos, aspira a assolir els 60 membres a finals de 2014 i uns 200 a mig termini. Al mes de maig s'ha celebrat la primera assemblea i el màxim òrgan executiu de l'entitat compta, entre d'altres, amb membres com Josep Santacreu (DKV Seguros) i Josep Maria Lloreda (KH Lloreda).

Aquesta iniciativa posa de manifest que la configuració de l'espai públic ja no es troba exclusivament en mans de l'estat. És a dir: que ja no són només els poders públics els que tenen la potestat (legislativa i executiva) de modelar la realitat, sinó que, cada vegada més, la societat civil organitzada també desitja participar i exercir la seva corresponsabilitat, deliberant, dissenyant i promovent el seus propis projectes de futur. Perquè, en realitat, què hi ha de més lògic que un grup d'empresaris i directius reflexionin, busquin suports i es mobilitzin per promoure un model d'empresa més responsable i sostenible? El nou paradigma social basat en la governança consisteix precisament en això: no tot ens ha de venir donat des del govern (el qual, encara que volgués, no té ni els recursos, ni el coneixement, ni les capacitats suficients), hem de ser capaços d'impulsar una nova

dinàmica col·laborativa entre governs, empreses i societat civil, capaç de donar resposta als grans desafiaments del present.

El naixement de **Respon.cat** constitueix una triple bona notícia. Per a les empreses, destinatàries directes de les seves iniciatives i serveis, perquè a partir d'ara disposaran d'una institució més propera, arrelada al territori, amb sentit de país i vocació d'excel·lència en la promoció i el desenvolupament de l'RSE, amb l'objectiu explícit, fins i tot, de fer sentir la seva veu en l'esfera internacional. Per als ciutadans, perquè la simple existència d'aquest organisme, ja suposa un cert contrapès a l'hegemonia cultural economicista, i ens recorda una obvietat que sovint oblidem: els ciutadans no vivim en un mercat, sinó en una societat. I, en darrer terme, és també una bona notícia per al conjunt del país, col·lectivament, perquè comprometre's amb l'RSE significa avançar vers un país de qualitat, més madur, equilibrat i resilient. En definitiva, el naixement de **Respon.cat**, més enllà de la tenacitat i coratge dels seus impulsors, és un motiu d'esperança en el futur, perquè ens fa més europeus i assenyalat, amb tota claredat, com ens agradaria que fossin les nostres empreses i el nostre model socioeconòmic del demà.

[' ?)

(l'enquesta)

En la vostra opinió quins aspectes han estat clau en aquelles empreses que han sabut afrontar amb èxit la crisi? Quines serien les bones pràctiques que en destacaríeu?

Advocat, Auditor-Censor Jurat de Comptes, Economista
Soci de Juncària Auditors, S.L.

DAMIÀ PUJOL

Des del començament d'aquesta crisi en què encara estem immersos, les empreses (PIME) han hagut de lluitar, i encara ho estant fent, contra tot tipus de variables que han incidit en els seus resultats, des d'una caiguda de demanda interna a una nul·la contractació d'obra pública per part de les administracions i a una restricció del crèdit sense precedents, tant a les empreses com a les famílies. Les empreses que millor han afrontat aquesta crisi, des de la meua opinió, són aquelles que han acomplert els següents aspectes clau:

- Lideratge - La direcció estratègica de l'empresa portada a terme en la majoria de casos sota la "batuta" del soci principal -que en el seu moment va crear el negoci-, vist com una direcció emocional, els ha donat una capacitat, de vegades, de reinventar-se per oferir nous productes.
- Reducció de costos - capacitat de redimensionar-se a les necessitats de l'entorn. Aspecte dinàmic de l'empresa per afrontar els problemes de demanda i adaptar-se sense malbaratar recursos econòmics.
- Externalització de mercats - apertura de l'empresa a mercats exteriors, ja siguin mercats europeus o mercats emergents per afrontar la caiguda de demanda interna i inversió pública.
- Fortalesa financera - autofinançament i despallejament financer. Les empreses que han pogut fer front a la reducció del crèdit han estat aquelles empreses ben finançades on la seva ràtio de creixement amb palanquejament financer era relativament baix.

En tots els casos d'èxit, segons la meua opinió, per aguantar des de l'inici de la crisi fins als moments actuals, passen pel que es pot denominar **responsabilitat directiva**, és a dir, la responsabilitat exercida en tots els àmbits de l'empresa, des del departament de recursos humans, passant pel departament financer, departament de producció o serveis, cerca de la qualitat, fins arribar al departament directiu; és una responsabilitat interdepartamental. Aquesta responsabilitat comporta una forma de direcció tenint en compte els aspectes anteriorment esmentats, que afavoreixen tirar endavant l'activitat de l'empresa, posicionar-se envers la competència i aguantar en moments econòmics difícils.

Soci d'Euroaudit Auditores, S.A.P.

ANTONI FONT

En la meua opinió, les empreses que han sabut afrontar amb èxit la crisi han estat aquelles que, d'una manera conscient o inconscient, han aplicat convenientment el que coneixem com "anàlisi DAFO", tant considerant les seves característiques internes (debilitats i forteses) com les externes (amenaces i oportunitats).

Una bona aptitud i bona consciència de l'empresa i del seu entorn han estat bàsiques per afrontar la crisi amb mesures adoptades en el moment adequat, i en el cas d'haver considerat les amenaces excessivament negatives, s'han reinventat obrint nous canals de distribució, apostant per potenciar l'exportació, polítiques de fidelització, revisió dels preus dels seus productes i contenció dels seus costos, entre d'altres, han estat definitius perquè les empreses segueixin vives i puguin no solament subsistir en un entorn hostil, sinó que assoleixin percentatges de creixement envejables.

Les empreses que, en temps de bonança, han aprofitat per capitalitzar-se adequadament amb un palanquejament del finançament extern moderat amb bons recursos propis, han estat clau per afrontar el tsunami de la crisi i créixer en aquest entorn desfavorable.

Els empresaris, especialment les pimes, han estat i seran bàsics per sortir de la crisi, tot i que els obstacles, amb burocràcies excessives i mesures poc eficients amb lleis complexes i inseguretats jurídiques i fiscals, no els ajuden a complir els seus objectius.

Soci d'Audria Auditoria Consultoria, S.L.P.

JUAN LUIS CASANOVA

A la nostra professió, cada any tenim l'oportunitat de conèixer noves empreses i algunes, afortunadament, amb èxit malgrat la crisi. Els casos que conec tenen tres factors clau en comú: visió estratègica del negoci, innovació i gestió dels recursos humans.

- Visió estratègica del negoci. És l'habilitat per detectar canvis en l'entorn i el mercat, identificar les oportunitats i amenaces que estan sorgint, descobrir els factors de l'èxit i els punts febles que permeten a la direcció dissenyar l'estratègia adequada.

- Innovació. Es defineix com la creació o modificació d'un producte o servei introduint novetats que permeten la seva distribució al mercat de forma competitiva i diferenciada de la competència.

- Gestió dels recursos humans. En qualsevol organització el capital humà és un dels seus principals actius, per aquest motiu el departament de recursos humans s'ha convertit en un dels elements més importants. El treball en equip i un entorn laboral favorable per als treballadors, amb l'objectiu de millorar la seva motivació, és essencial per a l'èxit del projecte i és fonamental el fet de seleccionar les persones adequades per tal de formar part de l'equip.

Entre les bones pràctiques destacaria el "lideratge compartit". Per treballar en equip, el líder ha d'aconseguir el compromís de tots per tal d'assolir els objectius comuns i cada membre s'ha de sentir una part important de l'organització i assumir la seva responsabilitat en el projecte. En general, totes aquestes empreses que han seguit creixent en temps de crisi, han sabut gestionar el talent i s'han esforçat per donar una bona formació a tota la plantilla i desenvolupar professionalment el seu equip.

l'co) (concursal)

Raúl Lorente

Coordinador de la Comissió
Concursal del CCJCC
Economista-Censor Jurat de Comptes
Soci d'LBL Restructuring, S.L.P.

Estratègia/plantejament de la comissió concursal

PRESENTACIÓ

Si bé el Col·legi ha estat sensible a la problemàtica concursal i ha merescut en cada Fòrum de l'Auditor una taula per a la formació dels professionals, ho hem de mirar amb esperit crític, doncs això no ha estat suficient per donar satisfacció a la demanda de serveis que requerien els professionals i la societat. Potser el principal factor ha estat el, fins a la data, reduït nombre de membres de la comissió per dur a terme projectes més ambiciosos, que potser altres col·lectius de professionals sí han pogut abordar; en qualsevol cas, en la nova etapa que s'inicia, la Comissió Concursal del Col·legi es planteja com a prioritaris els següents objectius:

- Prestigiar la imatge pública de l'administrador concursal en la societat.
- Millorar la qualificació professional dels seus membres mitjançant la formació i informació, elevat el nivell de la qualitat dels seus treballs.
- Afavorir l'intercanvi de coneixements i experiències entre els seus membres.
- Col·laborar amb les institucions judicials.

SITUACIÓ ACTUAL DE LA PROFESSIÓ

La realitat concursal ha variat significativament per l'eclosió dels procediments concursals, motivada per la crisi econòmica, i els continus canvis esdevinguts en la legislació, des de la ja oblidada Llei de fallides i suspensions de pagaments a la Llei concursal, amb totes les seves reformes. Per aquests motius i per la multitud de nova jurisprudència, el camp de la formació i divulgació constitueix un aspecte crucial per als professionals que desitgen exercir com a administradors concursals.

En aquest camp, les organitzacions col·legials tenen un paper rellevant, en un àmbit intern, facilitant als col·legiats l'adequada formació i col·laborant amb eines que permetin l'execució del seu treball amb major eficiència i seguretat, i en un àmbit extern, divulgant amb transparència el paper dels administradors concursals i la professionalitat que regeix les seves actuacions; i també, perquè no dir-ho, establint algun tipus de mecanisme de control de qualitat per als professionals inscrits en els llistats que es remeten als òrgans judicials.

Així mateix, s'ha de procurar, com a lògica contrapartida a l'elevada exigència professional, una remuneració ajustada

ja que les reformes han dut aparellades un major volum de treball i una major responsabilitat.

ÀREES D'ACTUACIÓ

La comissió pretén fer-se visible bàsicament a través de les següents actuacions:

a) Formació

En el mercat existeix una oferta rellevant de cursos, ponències, màsters, etc., que tracten sobre el desenvolupament de quasi tots els enfocaments del concurs. La nostra experiència és que aquests cursos tenen un caràcter marcadament jurídic, amb escassa participació d'aspectes econòmics sobre el desenvolupament del concurs.¹ Per dir-ho de manera resumida, considerem que és la nostra obligació procurar establir un debat tecnicoeconòmic que permeti crear doctrina d'aquesta professió.

Per això, es va organitzar, amb molt d'èxit —amb la col·laboració externa de Thomson Reuters—, el primer Congrés Concursal de Catalunya, celebrat els passats 29 i 30 de maig, en el qual han participat juntament amb magistrats, un elenc de professors i

¹ A diferència de la cultura anglosaxona on bàsicament tots els manuals estan confeccionats per economistes.

professionals de la vessant econòmica que han iniciat línies de debat econòmic tant rellevants com les relatives a l'avaluació de l'estat de la comptabilitat, el càlcul d'agreuament en casos de responsabilitat, la confecció i/o avaluació de pla de viabilitat, etc. Així doncs, em permeto aventurar que aquest primer congrés tindrà la seva continuïtat i des d'aquí convido a tots aquells professionals que hi tinguin interès a traslladar a la comissió noves matèries de debat.

En aquest sentit, la comissió organitzarà tallers i fòrums per tractar en format de debat, sessions sobre anàlisi de la situació econòmica, propostes de control econòmic per a les concursades, com cercar interessats en l'activitat de l'empresa, etc.

La comissió pretén aconseguir que la formació impartida sigui econòmica i competitiva i per això existeix la possibilitat que aquells proveïdors o professionals que tinguin interès en patrocinar aquestes activitats, puguin proposar-ho a la comissió per al seu anàlisi.

b) Divulgació

Són varies les línies que dins d'aquesta àrea es pretenen iniciar, de les quals destaquem les següents:

- Dotar de major contingut el web del Col·legi, incloent-hi resums dels actes que es realitzin i possibilitant la divulgació d'aquella informació que els professionals jutgin d'interès per al mercat.
- Informes o estudis que de forma regular es puguin realitzar pel col·lectiu o altres que puguin ser d'interès.
- Promoure les propostes de qualsevol membre que puguin resultar d'interès per al col·lectiu, com cursos o gestions davant els diversos agents involucrats amb el procediment.
- Col·laborar amb el Registre d'Auditors Judicials (RAJ) de l'ICJCE, amb la finalitat de poder realitzar actuacions conjuntes a nivell nacional.

c) Eines

La Comissió Concursal procurarà col·laborar amb els professionals en les àrees següents:

- Consultes sobre assumptes concursals.
- Acords amb proveïdors de serveis en condicions interessants per als professionals (programes informàtics), bases de dades per a estudis econòmics, empreses de recobraments, *brokers*, API i/o intermediaris, etc.

- Presentació de la comissió davant els jutjats per millorar la comunicació i establir un diàleg positiu.
- Divulgar a través de la pàgina web del Col·legi plans de liquidació o informació rellevant sobre unitats productives amb viabilitat empresarial però no concursal.

CONCLUSIONS

Som conscients que hi ha moltes propostes interessants que quedarien al tinter i que seria interessant desenvolupar, però de tots els aspectes comentats creiem que per a la comissió seria un èxit assolir els següents:

- Facilitar, a través del Col·legi, les eines necessàries perquè els professionals que actuen com a administradors concursals puguin realitzar adequadament la seva actuació professional;
- fomentar la qualitat i el rigor en les actuacions del col·lectiu;
- divulgar entre els no professionals els principis bàsics que regeixen la problemàtica de les empreses en crisi, i
- donar a conèixer a la societat, amb una elevada transparència, el paper que desenvolupen els administradors concursals.

L'sp)

(sector públic)

Toni Ayora

Gerent Faura-Casas.
Auditors-Consultors, SL

L'estabilitat pressupostària en les entitats que conformen el Sector Públic Local

L'accés de l'Estat espanyol a la Unió Econòmica i Monetària, l'any 1999, va ser l'inici d'una nova etapa en la qual l'estabilitat pressupostària seria l'escenari al qual el conjunt del sector públic hauria de sotmetre les seves finances. En aquest sentit, cal recordar que el Pacte d'Estabilitat i Creixement, acordat pel Consell d'Amsterdam l'any 1997, significa el compromís dels estats membres de la Unió en assolir l'objectiu a mig termini de l'equilibri pressupostari i que el dèficit es mantingui sempre per sota del 3%.

Aquest nou escenari, en el qual, també des de l'1 de gener de 1999, la política econòmica dels estats membres de la Unió Econòmica i Monetària passa a ser responsabilitat del Banc Central Europeu, feia necessari dotar al sector públic espanyol d'un marc normatiu que garantís el compliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària. Així, l'any 2001, es va aprovar la Llei 18/2001, de 12 de desembre, general d'estabilitat pressupostària (LEP).

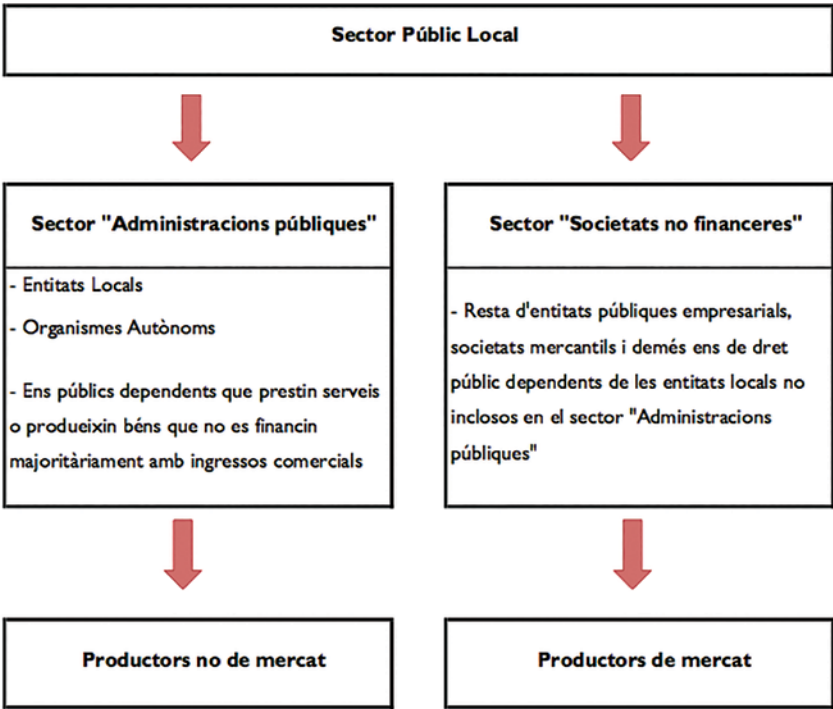
En la línia de l'exposat, la LEP tenia un doble objectiu, tal com es recull en el seu article 1: establir els principis als quals s'haurà d'ajustar la política pressupostària del sector públic amb la finalitat d'assolir l'estabilitat i creixement econòmic en el marc de la Unió Europea, i la determinació dels procediments necessaris per a

l'aplicació efectiva del principi d'estabilitat pressupostària.

Centrant-nos en el sector públic local, la LEP, en el seu article 2, distingia dos àmbits d'aplicació subjectiu:

- a) Article 2.1: Entitats locals, organismes autònoms i ens públics dependents, que prestin serveis o produeixin béns que no es financin majoritàriament amb ingressos comercials (productors no de mercat).
- b) Article 2.2: La resta d'entitats públiques empresarials, societats mercantils i demés ens de dret públic dependents de les entitats locals no inclosos en la lletra anterior (productors de mercat).

En termes del Sistema Europeu de Comptes, les entitats incloses en la lletra a) anterior conformen el sector "administracions públiques" i les entitats incloses en la lletra b) el sector "societats no financeres". Per tant, la classificació de la LEP no respon exclusivament a la naturalesa jurídica dels ens, sinó al fet que es financin o no majoritàriament amb ingressos de mercat.

d'estabilitat pressupostària es manifesta per la posició d'equilibri financer a la qual, si escau, s'accedirà a través de l'adopció d'estratègies de sanejament que evitin o disminueixin les pèrdues i puguin aportar beneficis adequats al seu objecte social.

En l'àmbit del sector públic local, la LEP va ser desenvolupada pel Reial decret 1463/2007, de 2 de novembre, pel qual s'aprova el reglament de desenvolupament de la Llei 18/2001, de 12 de desembre, general d'estabilitat pressupostària en la seva aplicació a les entitats locals (RLEP).

Els aspectes rellevants regulats en el reglament es poden resumir en quatre:

- S'obliga al Ministeri d'Economia i Hisenda a la formació i gestió de l'Inventari d'Ens del Sector Públic Local. Aquest inventari té com a finalitat mantenir informació actualitzada sobre la naturalesa jurídica i les fonts de finançament de cada un dels ens que integren el sector públic local, i constitueix la font d'informació a partir de la qual l'Institut Nacional d'Estadística junt amb la Intervenció General de l'Estat (IGAE) efectuaran la classificació dels agents del Sector Públic Local en els sectors esmentats anteriorment ("administracions públiques" o "societats no financeres").

De l'àmbit d'aplicació subjectiu de la LEP deriva el grau d'aplicació de la norma en matèria d'estabilitat pressupostària a les diferents entitats que conformen el sector públic local:

- Pel que fa a les entitats classificades en el sector "administracions públiques",

l'estabilitat pressupostària es defineix per la situació d'equilibri o superàvit, computada en termes de capacitat de finançament, d'acord amb la definició del Sistema Europeu de Comptes.

- Pel que fa a les entitats incloses en el sector de "societats no financeres", la situació

- Regula les obligacions de subministrament d'informació de les entitats locals en relació amb l'inventari d'Ens del Sector Públic Local. Aquestes obligacions s'establen en l'article 27 de l'RLEP, el qual va quedar derogat arran de l'entrada en vigor de l'Ordre HAP/2105/2012, d'1 d'octubre per la qual es desenvolupen obligacions de subministrament d'informació previstes en la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, de manera que, en l'actualitat, les obligacions de subministrament d'informació es regulen en l'article 11 de l'ordre esmentada¹

1 Article 11.6.: «La informació tramesa ha d'incloure, com a mínim:

- a) La denominació de la comunitat autònoma o la corporació local, segons correspongui, i de les entitats, organismes, ens, institucions, consorcis i societats mercantils vinculades o que en depenen o en què participi.
- b) Els codis INE i NIF identificatius.
- c) El domicili i codi postal.
- d) El telèfon, fax i adreça de correu electrònic.
- e) Les dates d'alta, baixa o modificació, si escau.
- f) La finalitat institucional, estatutària o societària atribuïda a cada subjecte.
- g) Les competències i activitats que tinguin encomanades per la seva respectiva norma o acord de creació.
- h) Els recursos que financen les seves activitats.
- i) El règim pressupostari i comptable.
- j) En el supòsit d'entitats de caràcter associatiu, a tot l'anterior s'afegirà la seva composició i, si escau, el percentatge de participació de cada entitat.

En aquest sentit, s'han d'especificar els drets de vot, nomenament o destitució que la comunitat autònoma o entitat local, segons correspongui, o qualsevol dels seus organismes o societats mercantils integrants, dependents o participats, posseïxin de manera directa o a través d'altres societats participades o dominades per ells.

Per determinar el percentatge de participació, en aquells supòsits en què participin o tinguin drets de vot, nomenament o destitució diversos subjectes dels enumerats anteriorment, se sumaran els percentatges de participació i disposició de drets de tots ells.

k) Qualsevol altres dades de caràcter jurídic, econòmic o organitzatiu que puguin resultar d'interès per l'anàlisi economicofinancer dels ens integrants de l'Inventari. En particular, la Intervenció General de l'Administració de l'Estat pot demanar de les comunitats autònomes i corporacions locals tota la informació que sigui necessària

Com ja s'ha indicat anteriorment, la classificació dels ens integrants del sector públic local es realitza d'acord amb els criteris del Sistema de Comptes Nacionals i Regionals de la Unió Europea (criteris SEC), segons els quals, per a ser considerat productor de mercat, l'ens públic haurà de cobrir, com a mínim, el 50% els seus costos de producció mitjançant les seves vendes durant un període de varis anys (ràtio del 50%).

Amb el nou Sistema Europeu de Comptes Nacionals i Regionals (SEC 2010), aprovat pel Reglament (UE) número 549/2013, de 21 de maig de 2013, publicat en el Diari Oficial de la Unió Europea el 26 de juny de 2013,² la IGAE, per a classificar les entitats del sector públic local, ha calculat la ràtio vendes/costos de producció utilitzant els criteris SEC 2010. Aquest nou reglament defineix les vendes i els costos de producció en els termes següents:

20.30. Per a la prova de mercat/no de mercat, les vendes de béns i serveis corresponen a ingressos per vendes, és a dir, a la producció de mercat (P.11) incrementada amb els pagaments per la producció no de mercat (p.131), si n'hi ha. La producció per compte propi no es considera com a part de les vendes en aquest context. De les vendes s'exclouen també tots els pagaments rebuts de les administracions públiques, llevat que es concedeixin a altres productors que realitzin la mateixa activitat.

20.31 Els costos de producció són la suma dels consums intermedis, la remuneració dels assalariats, el consum de capital fix i els altres impostos sobre la producció.

per realitzar la classificació de les entitats participades o dependents de les comunitats autònomes i corporacions locals [...]»

2 El nou Sistema de Comptes Nacionals i Regionals de la Unió Europea serà obligatori pels Estats Membres en l'elaboració i presentació de les seves previsions en matèria pressupostària a partir de l'1 de setembre de 2014.

A efectes de la prova de mercat/no de mercat, als costos de producció se sumen les despeses netes per interessos i es resta el valor de la producció imputada, especialment la producció per compte propi. Les subvencions a la producció no es dedueixen.

Com aspecte més significatiu respecte el SEC 95, esmentar que, d'acord amb els criteris SEC 2010 per calcular la ràtio de les vendes sobre els costos de producció a aquests se sumen les despeses netes per interessos.

- Regula les conseqüències de l'incompliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària i la seva interrelació amb el règim d'autorització de les operacions de crèdit i d'emissió de deute de les entitats locals recollit en el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (TRLRHL).

- Regula el procediment d'aprovació dels plans econòmics financers per a la correcció de les situacions d'incompliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària i el seu contingut i seguiment per part de l'administració pública a la que correspongui la tutela financera de les entitats locals que hagin d'elaborar-los i presentar-los. (En el cas de les entitats locals de Catalunya, la Direcció General de Política Financera, Assegurances i Tresor del Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.)

L'inici del període de crisi de l'economia espanyola i el fet que el dèficit del conjunt de les administracions públiques assolís l'11,2% del PIB l'any 2009, va motivar que el mes de setembre de 2011 s'incorporés el principi d'estabilitat pressupostària a l'article 135 de la Constitució espanyola.

El nou redactat d'aquest article es resumeix en els aspectes següents:

- Totes les administracions públiques adequaran les seves actuacions al principi d'estabilitat pressupostària.
- L'Estat i les comunitats autònomes no podran incórrer en un dèficit estructural superior als marges establerts, en el seu cas, per la Unió Europea.
- Els interessos i el capital del deute públic de les administracions s'entendran inclosos en els crèdits de l'estat de despeses dels seus pressupostos i el seu pagament gaudirà de prioritat absoluta.
- El volum de deute públic del conjunt de les administracions públiques en relació amb el producte interior brut de l'Estat no podrà superar el valor de referència establert en el Tractat de Funcionament de la Unió Europea. Els límits de dèficit estructural i volum de deute públic únicament podran superar-se en determinades situacions (catàstrofes naturals, situacions d'emergència extraordinària...)
- Una llei orgànica haurà de desenvolupar allò establert en aquest article.

A aquesta darrera previsió es va donar compliment amb l'aprovació de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera (LOEPSF), la qual va derogar la LEP de l'any 2001 i text refós de la Llei general d'estabilitat pressupostària, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2007, de 28 de desembre.

De la nova llei orgànica, en la seva aplicació al sector públic local, es destaquen els punts següents:

- No modifica l'àmbit d'aplicació subjectiu definit en la LEP de l'any 2001. Així, l'àmbit d'aplicació subjectiu de LOEPSF, definit en el seu article 2, distingeix, dins les unitats que integren el sector públic, dos sectors:

- Article 2.1. Sector "administracions públiques", d'acord amb la definició del Sistema europeu de comptes nacionals i regionals, és a dir, entitats considerades "productores de no mercat", les quals, les seves vendes són inferiors al 50% dels seus costos de producció.
- Article 2.2. Sector "societats no financeres", que integren la resta de les entitats públiques empresarials, societats mercantils i demés ens de dret públic, no inclosos en l'article 2.1.

- Incorpora la regla de la despesa, segons la qual, la despesa de les administracions públiques no podrà créixer per sobre de la taxa de creixement de referència del producte interior brut.
- Es fixa el límit de deute de les administracions públiques, que no podrà superar el valor de referència del 60% del producte interior brut, excepte en les mateixes situacions en què es pugui presentar dèficit estructural. A més, s'estableix la prioritat absoluta del pagament dels interessos i el capital del deute públic davant qualsevol altre tipus de despesa, recollint allò previst al respecte en l'article 135 de la Constitució espanyola esmentat anteriorment.
- L'incompliment de l'objectiu d'estabilitat exigirà l'aprovació d'un pla econòmic financer que permeti la correcció de la desviació en el termini d'un any.
- En el cas de manca d'aprovació, o d'incompliment del pla econòmic financer, l'entitat local haurà d'aprovar, en el termini de 15 dies des que es produeixi l'incompliment, la no disponibilitat de crèdits que garanteixi el compliment de l'objectiu d'estabilitat i constituir un dipòsit en el Banc d'Espanya, equivalent al 0,2% del seu producte interior brut, que serà cancel·lat quan s'apliquin les mesures que garanteixin el compliment de l'objectiu.

- S'estableixen un seguit de mesures de compliment obligatori en el cas que no s'adoptin les mesures indicades anteriorment.
- En relació amb la gestió pressupostària, s'introdueix la figura del Marc Pressupostari, que abastarà un termini mínim de 3 anys i inclourà els objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic de l'entitat local, les projeccions de les principals partides d'ingressos i despeses i els principals supòsits en els quals es fonamenten dites projeccions.
- Es regula el destí del superàvit pressupostari, preveient que es destinarà a reduir l'endeutament net (article 32 de la LOEPSF).

Aquesta regulació ha estat modificada per la Llei orgànica 9/2013, de 20 de desembre, de control del deute comercial en el sector públic, la qual, per una banda, precisa que per superàvit pressupostari s'ha d'entendre capacitat de finançament en termes SEC i per endeutament deute públic i, per l'altra, introdueix en la LOEPSF la disposició adicional sisena, segons la qual, en determinats supòsits, el superàvit pressupostari es podrà destinar a inversions finançament sostenibles. La definició d'inversions finançament sostenibles es regula a la disposició final primera del Reial decret llei 2/2014, de 21 de febrer, pel qual s'adopten mesures urgents per a reparar danys causats en els dos primers mesos de 2014 per les tempestes de vent i mar en la façana atlàntica i la costa cantàbrica, que afegeix la disposició adicional setzena al TRLRHL.

L'estabilitat pressupostària en les societats mercantils dependents de les entitats locals

Com ja s'ha exposat, la classificació dels ens integrants del sector públic local en el sector d'"administracions públiques" o "societats no financeres" no obeeix,

exclusivament, a la naturalesa jurídica de l'ens, sinó al fet que l'entitat tingui la consideració de productor de mercat o de no mercat.

Derivat de l'anterior, moltes societats mercantils públiques d'àmbit local estan classificades en el sector "administracions públiques".

Pel que fa a la instrumentació del principi de l'estabilitat pressupostària en les societats mercantils dependents de les entitats locals, cal tenir present la definició d'aquest principi que realitza l'article 3 de la LOEPSF:

1. L'elaboració, aprovació i execució dels pressupostos i altres actuacions que afectin les despeses o ingressos dels diferents subjectes compresos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei s'ha de realitzar en un marc d'estabilitat pressupostària, coherent amb la normativa europea.
2. S'entén per estabilitat pressupostària de les administracions públiques la situació d'equilibri o superàvit estructural.
3. En relació amb els subjectes als quals es refereix l'article 2.2 d'aquesta Llei s'entén per estabilitat pressupostària la posició d'equilibri financer.

Per la seva banda, d'acord amb l'article 15 de l'RLEP, l'objectiu d'estabilitat pressupostària s'entén acomplert:

- En relació amb els ens classificats dins el sector "administracions públiques", quan els pressupostos inicials o, si s'escau, modificats, i les liquidacions pressupostàries assoleixin una vegada consolidats, i en termes de capacitat de finançament, d'acord amb la definició continguda en el Sistema europeu de comptes nacionals i regionals, l'objectiu d'estabilitat pressupostària.
- En relació amb els ens classificats dins el sector "societats no financeres", quan

aprovin les seves respectives comptes de pèrdues i guanys en situació d'equilibri financer.

Pel que fa a les entitats classificades en el sector "administracions públiques", l'avaluació de l'objectiu d'estabilitat pressupostària haurà de determinar la capacitat/necessitat de finançament de les entitats que estan sotmeses al Pla General de Comptabilitat de l'Empresa Espanyola o alguna de les seves adaptacions sectorials i de les entitats subjectes al règim de comptabilitat pública (pressupost limitatiu).

En les entitats subjectes al règim de comptabilitat pública, la capacitat/necessitat de finançament es realitza a partir del superàvit/dèficit no financer segons comptabilitat pressupostària, sobre el qual s'hauran de practicar diferents ajustaments d'ingressos i despeses, atenent al tractament previst en el Sistema Europeu de Comptes per a determinades transaccions.

El superàvit/dèficit no financer es calcularà de la manera següent:

Capítol	Descripció
1	Impostos directes
2	Impostos indirectes
3	Taxes i altres ingressos
4	Transferències corrents
5	Ingressos patrimonials
6	Alienació Inversions Reals
7	Transferències de capital
(1)	Drets reconeguts nets (cap. I a 7)
1	Remuneracions de personal
2	Compra de béns i serveis corrents
3	Despeses financeres
4	Transferències corrents
5	Fons de contingència
6	Inversions reals
7	Transferències de capital
(2)	Obligacions reconegudes netes (cap 1a 7)
(3)=(1)-(2)	(+)Superàvit / (-)(dèficit) no financer

Els ajustos a practicar sobre el superàvit/dèficit no financer afecten al tractament de determinats ingressos i despeses.

En l'àmbit de les entitats locals, els més habituals serien els següents:

Transaccions d'ingressos

Registre comptable criteri de caixa capítols I, II i III

Transferències rebudes d'altres administracions (criteri del pagador)

Reintegrament d'aval executats

Liquidacions negatives de la Participació en els tributs de l'estat

Transaccions de despeses

Tractament dels interessos financers

No execució de despeses

Pagaments per avals executats

Aportacions de capital a empreses públiques

Assumpció i cancel·lació de deutes d'empreses públiques

Obligacions pendents d'aplicar al pressupost

Per la seva banda, la informació de base pel càlcul de la capacitat/necessitat de finançament de les societats mercantils classificades en el sector "administracions públiques" estarà formada pels seus comptes anuals i es pot calcular per la diferència, positiva o negativa, entre les seves despeses i ingressos, corrents i de capital.

El procés per determinar la capacitat/necessitat de finançament parteix del resultat de l'exercici sobre el que es practican un sèrie d'ajustaments, els quals resumits per conceptes, es mostren en el quadre següent:

Resultat de l'exercici	
(-)	Eliminació d'ingressos i despeses no comptables en comptabilitat nacional
(+)	Incorporació d'ingressos no comptabilitzats comptables en comptabilitat nacional
(+)	Efecte net del moviment de provisions de riscos i despeses
(+)	Efecte net del moviment de l'immobilitzat
(-)	Resultats excepcionals
(=)	Capacitat/necessitat de finançament

El detall dels ajustos a practicar sobre el resultat de l'exercici s'expliquen en el "Manual de cálculo del déficit en contabilidad nacional adaptado a las corporaciones locales" publicat per la IGAE. Respecte a això, indicar que la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana té publicada en la seva pàgina web una plantilla de càlcul per determinar la capacitat/necessitat de finançament d'aquelles entitats incloses en el sector "administracions públiques" que es regeixen pel Pla General Comptable de l'Empresa Espanyola,³ la qual es reproduïx a continuació:

³ http://www.sindicom.gva.es/web/wdweb.nsf/documento/manual_de_fiscalizacion

Resultat de l'exercici	
(-)	Eliminació d'ingressos i despeses comptabilitzats no comptables a efectes de comptabilitat nacional
Ajust 1	Excés de provisions Ingrés registrat en el compte de pèrdues i guanys
Ajust 2	Diferències de canvi Resultat per diferències de canvi registrat en el compte de pèrdues i guanys
Ajust 3	Deteriorament i resultat per alienació de l'immobilitzat Beneficis, pèrdues i deterioraments imputats en el compte de pèrdues i guanys (<i>Deteriorament i resultat per alienacions de l'immobilitzat</i>) Beneficis, pèrdues i deterioraments imputats en el compte de pèrdues i guanys (<i>Deteriorament i resultat per alienacions d'instruments financers</i>)
Ajust 5	Ingressos per subvencions Imputació de subvencions en el compte de pèrdues i guanys (imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres)
Ajust 6	Amortitzacions Despesa per amortització imputada en el compte de pèrdues i guanys (<i>Amortització de l'immobilitzat</i>)
Ajust 7	Variació de provisions de tràfic Despesa per deteriorament imputada en el compte de pèrdues i guanys (Pèrdues, deteriorament i variació de provisions per operacions comercials)
Ajust 8	Deteriorament d'existències Despesa per deteriorament imputada en el compte de pèrdues i guanys (<i>Deteriorament de mercaderies, MP i altres aprovisionaments</i>)
Ajust 9	Ajustaments de valor Resultat per ajustaments de valor imputat en el compte de pèrdues i guanys (Variació de valor raonable en instruments financers)
(+)	Incorporació d'ingressos no comptabilitzats comptables a efectes de comptabilitat nacional
Ajust 10	Ajust subvencions corrents rebudes (diferència criteri entre ens atorgant i receptor) Ingressos registrats en el compte de pèrdues i guanys (<i>Subvencions d'explotació incorporades al resultat de l'exercici</i>)
	Obligació reconeguda pel pagador (preval la dada del pagador)

Ajust 11	<p>Ajust subvencions capital rebudes (ingrés per subvenció de capital rebuda en l'exercici) (+) Saldo final de subvencions (segons balanç) (+) Imputació en el compte de pèrdues i guanys (Imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres) (-) Saldo inicial de subvencions (segons balanç)</p> <p>Obligació reconeguda pel pagador (preval la dada del pagador)</p>	<p>Pel que fa a les societats mercantils incloses en el sector "societats no financeres" la situació d'equilibri financer es defineix en l'article 24.1 de l'RLEP, segons el qual, el desequilibri financer en una societat mercantil pública productora de mercat s'origina quan concorren simultàniament les circumstàncies següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Existències de pèrdues. - El sanejament de dites pèrdues exigeix l'aportació de recursos per part de l'administració titular. - Aquest sanejament no ha estat previst per la pròpia administració en el seu escenari d'estabilitat pressupostària.
Ajust 12	<p>Ajust per aportacions de capital rebudes (+) Saldo final de capital (segons balanç) (-) Saldo inicial de capital (segons balanç)</p> <p>Obligació reconeguda pel pagador (preval la dada del pagador)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Aquest sanejament no ha estat previst per la pròpia administració en el seu escenari d'estabilitat pressupostària.
(+)	<p><u><i>Efecte net del moviment de provisions de riscos i despeses</i></u></p>	
Ajust 13	<p>Ajust per provisions per a riscos i despeses (+) Saldo final de provisions per a riscos i despeses (segons balanç) (+) Excés de provisions (segons compte de pèrdues i guanys) (-) Saldo inicial de provisions per a riscos i despeses (segons balanç)</p>	<p>Pel que fa a les mesures a adoptar en el cas d'incompliment del principi d'estabilitat pressupostària, novament, cal distingir entre les societats mercantils classificades en el sector "administracions públiques" i les classificades en el sector "societats no financeres"</p> <ul style="list-style-type: none"> - Societats mercantils incloses el sector "administracions públiques" <p>Com s'ha explicat anteriorment, l'avaluació del principi d'estabilitat pressupostària s'efectuarà en termes consolidats pel conjunt d'entitats que conformen el sector "administració pública" d'una entitat local.</p> <p>En el cas d'incompliment, l'administració incomplidora formularà un pla econòmic financer que permeti en <u>un any</u> el compliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària (article 21 de la LOEPSF).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Societats mercantils incloses en el sector "societats no financeres"
(+)	<p><u><i>Efecte net del moviment d'immobilitzat</i></u></p>	
Ajust 14	<p>Ajust per inversió bruta en immobilitzat material i immaterial (Disposició-Adquisició) (+) Resultat per alienació d'immobilitzat (segons compte de pèrdues i guanys) (-) Saldo final d'immobilitzat (segons balanç) (-) Despesa per amortització imputada en el compte de pèrdues i guanys</p>	<p>En el cas d'incompliment, l'administració incomplidora formularà un pla econòmic financer que permeti en <u>un any</u> el compliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària (article 21 de la LOEPSF).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Societats mercantils incloses en el sector "societats no financeres"
(-)	<p><u><i>Resultats excepcionals</i></u></p> <p>(+) Ingressos excepcionals no monetaris</p> <p>(-) Despeses excepcionals no monetaris</p>	
<p>Capacitat/necessitat finançament segons comptabilitat nacional (aproximació criteri IGAE)</p>		

Els efectes de l'incompliment es recullen en l'article 24 del Reglament, segons el qual caldrà elaborar un pla de sanejament per corregir el desequilibri, entenent que l'entitat elimini pèrdues o aporti beneficis en el termini de 3 anys. Aquest pla de sanejament s'haurà de presentar a l'aprovació del Ple de l'entitat local de la qual depengui, dins el termini de tres mesos des de la data d'aprovació dels comptes anuals.

Els comptes anuals de l'entitat es complementaran amb un informe de correcció de la situació de desequilibri, en què es detallaran les mesures a adoptar i, un cop aprovats els comptes, s'elevàrà al ple de la corporació pel seu coneixement.

Per finalitzar, indicar que la situació d'equilibri pressupostari en els societats mercantils públiques, en certa mesura, ha estat considerada per la Llei 27/2013, de 27 de desembre de racionalització i sostenibilitat de l'administració local, que modifica la disposició addicional novena de la Llei 7/85, de 2 d'abril, reguladora de bases de règim local (LBRL), per tal de delimitar a quines societats mercantils resultarien d'aplicació les mesures establertes en aquesta disposició addicional.⁴

⁴ Disposició addicional novena de la LBRL «2. Aquelles entitats que a l'entrada en vigor d'aquesta Llei desenvolupin

Aquesta disposició es refereix a la situació de desequilibri financer, que per a les entitats classificades en el sector "administracions públiques" es manifesta per la seva necessitat de finançament en termes del Sistema Europeu de Comptes, mentre que per a les entitats classificades en el sector "societats no financeres" es manifesta per l'existència de resultats negatius d'explotació en dos exercicis comptables consecutius.

activitats econòmiques, estiguin adscrites a efectes del Sistema Europeu de Comptes a qualsevol de les entitats locals de l'article 3.1 d'aquesta Llei o dels seus organismes autònoms, i es trobin en desequilibri financer, disposen del termini de dos mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei per aprovar, previ informe de l'òrgan interventor de l'entitat local, un pla de correcció d'aquest desequilibri. [...]

[...] Aquesta situació de desequilibri financer es referirà, per als ens que tinguin la consideració d'Administració pública, a efectes del Sistema Europeu de Comptes, a la seva necessitat de finançament en termes del Sistema Europeu de Comptes, mentre que per als altres ens s'entendrà com la situació de desequilibri financer manifestada per l'existència de resultats negatius d'explotació en dos exercicis comptables consecutius.»

L'a)

(l'auditoria)

Departament tècnic del CCJCC

Reglament sobre requisits específics per a l'auditoria legal de les entitats d'interès públic

El passat 27 de maig es van publicar en el DOUE la Directiva 2014/56/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 16 d'abril de 2014, per la qual es modifica la Directiva 2006/43/CE relativa a l'auditoria legal dels comptes anuals i dels comptes consolidats (en endavant, la Directiva) i el Reglament (UE) Núm. 537/2014 del Parlament Europeu i del Consell, de 16 d'abril, sobre requisits específics per a l'auditoria legal de les entitats d'interès públic i pel qual es deroga la Decisió 2005/909/CE de la Comissió (en endavant, el Reglament), normes que constitueixen la reforma dels serveis d'auditoria resultant del debat obert l'octubre de 2010 amb la publicació, pel llavors Comissari Europeu de Mercat Interior, Michel Barnier, del Llibre verd: "Política d'auditoria: lliçons de la crisi".

Amb la modificació de la Directiva 2006/43/CE s'estableixen nous requeriments en relació amb la independència de l'auditor, l'organització de la seva feina, el contingut de l'informe, el control de qualitat o la composició i funcions del comitè d'auditoria, requeriments però que no són tant nous si ho comparem amb la normativa reguladora de l'auditoria de comptes vigent al nostre país. És per això que en aquest article destacarem, perquè són al nostre entendre més rellevants, les novetats que es deriven

del nou Reglament, que entra en vigor el proper 17 de juny, als vint dies de la seva publicació en el DOUE, tot i que, com expliquem a continuació, s'ajorna la seva aplicació. Així, encara que pugui semblar que comencem pel final, hem de dir que el Reglament, que com tots sabeu per a la seva aplicació no cal que sigui transposat pels Estats membres, no ho serà –tal com es preveu expressament en el seu article 44– fins que transcorrin dos anys des de la seva entrada en vigor (tres anys pel que fa a l'apartat 6 del seu article 16), demora motivada perquè alguns dels seus requeriments estan relacionats amb els de la Directiva, que té un termini de dos anys per a la seva transposició pels Estats membres; i si a més hi afegim que els Estats membres tenen potestat per ser més restrictius, en algun cas també més laxos, en l'aplicació dels requisits que estableix, aquest article només pot ser un primer anàlisi del possible impacte del Reglament, anàlisi necessària perquè el punt de partida d'alguns requeriments relatius als honoraris s'inicia tres anys abans que comenci a aplicar-se, però que caldrà ampliar a mesura que en el període de dos anys de *vacatio legis* es vagi coneixent el posicionament del legislador i de les autoritats competents.

El Reglament, adreçat a les entitats d'interès públic¹ i als seus auditors de comptes,² estableix els requisits específics per a la realització de les auditories dels estats financers anuals individuals i consolidats, les normes d'organització i selecció dels auditors de comptes que hauran d'aplicar les entitats d'interès públic amb la finalitat de reforçar la seva independència i evitar conflictes d'interès, i les normes relatives a la supervisió del compliment d'aquests requisits.

Així en el seu títol II, el Reglament estableix condicions específiques per a la realització de les auditories de comptes de les entitats d'interès públic, relatives a honoraris, serveis aliens a l'auditoria, preparació de l'auditoria i avaluació de les amenaces a la independència, comunicació d'irregularitats, revisió de control de qualitat de l'encàrrec, informe d'auditoria, informe addicional al comitè d'auditoria, informe als supervisors, informe de transparència, informació a les autoritats competents i conservació de determinats papers de treball.

1 Queden definides en aquest Reglament segons l'article 2 de la Directiva 2006/42/CE (ara també modificat), transposat al nostre ordenament a través dels articles 2 LAC i 15 RLAC.

2 Auditor individual o societat d'auditoria, indistintament en tot l'article.

En relació amb els **honoraris**, deixant de banda la prohibició que s'estableixin en funció dels resultats d'una transacció o del resultat del treball realitzat, limitació ja implícita en l'article 25 de la Directiva 2006/43/CE i article 21 de la Llei d'auditoria³ (en endavant, LAC), destacar dues noves limitacions sobre la quantia relativa dels honoraris que rep l'auditor de l'entitat d'interès públic auditada, diferents de l'establerta, per a tots els auditors, en l'article 46.8 del Reglament de la Llei d'auditoria⁴ (en endavant, RLAC), en desenvolupament del 13.h) de la LAC.

Així, en primer lloc, s'estableix que quan l'auditor (cap referència als membres de la seva xarxa) presti a l'entitat auditada serveis aliens a l'auditoria, diferents dels exigits per la legislació i no prohibits (veure més endavant), durant un període de tres o més exercicis consecutius, els honoraris totals rebuts per aquests serveis no podran excedir del 70% de la mitjana dels honoraris rebuts en els tres últims exercicis consecutius per les auditories de l'entitat auditada, la seva matriu o les entitats que controla i del

3 Reial decret legislatiu 1/2011, d'1 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'auditoria de comptes.

4 Reial decret 1517/2011, de 31 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament que desplega el text refós de la Llei d'auditoria de comptes, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2011, d'1 de juliol.

grup consolidat. No obstant això, els Estats membres podran facultar a la seva autoritat competent a deixar exempt a l'auditor d'aquesta limitació, en relació amb una entitat, durant un període no superior a dos anys.

En segon lloc, quan els honoraris rebuts d'una entitat d'interès públic (cap referència a les seves vinculades) en cadascun del tres últims exercicis consecutius representin més d'un 15% dels ingressos totals de l'auditor o de l'auditor del grup, aquests ho hauran de comunicar al comitè d'auditoria,⁵ qui decidirà si la revisió de control de qualitat de l'encàrrec ha de ser realitzada per un altre auditor i si l'auditor pot continuar realitzant l'auditoria durant un període addicional, que en cap cas superarà els dos anys.

El període de *vacatio legis* ens permetrà conèixer la interpretació (se'ns acudeixen més d'una) del legislador o de les autoritats competents a les dues limitacions que acabem de reproduir i si, a més, s'establiran requisits més estrictes en relació amb els honoraris, com permet el Reglament als Estats membres.

5 Si bé l'article 41 (ara 39) de la Directiva 2006/42/CE estableix que tota entitat d'interès públic havia de tenir un comitè d'auditoria, també donava potestat als Estats membres per eximir d'aquesta obligació a determinades entitats d'interès públic.

En relació amb la prohibició de prestar **serveis aliens a l'auditoria**, per l'auditor de comptes o membres de la seva xarxa, el Reglament estableix una relació de serveis que no es podran prestar dins de la Unió Europea a l'entitat auditada, la seva matriu o les empreses que controli (veure quadre 1 següent), serveis que en la majoria dels casos ja constituïrien causa d'incompatibilitat a tenor de l'article 13 de la LAC i 46 del RLAC; no obstant això, tret dels serveis jurídics (lletra g) del quadre 1 següent) on el període de còmput es equivalent al previst a l'article 14 de la LAC, per a la resta de serveis prohibits el Reglament limita el període de còmput al comprès entre l'inici del període auditar i l'emissió de l'informe d'auditoria; a més, per a la realització de serveis aliens a l'auditoria no prohibits caldrà que ho autoritzi el comitè d'auditoria.

Quadre 1

Serveis aliens a l'auditoria prohibits

a) Serveis fiscals relacionats amb:

- i. la preparació d'impresos tributaris,
- ii. l'impost sobre les rendes del treball,
- iii. els drets de duana,
- iv. la cerca de subvencions públiques i incentius fiscals, tret que la legislació exigeixi el suport de l'auditor de la societat,
- v. l'assistència relativa a les inspeccions fiscals de les autoritats tributàries, tret que la legislació exigeixi el suport de l'auditor de la societat,
- vi. el càlcul d'impostos directes i indirectes i el pagament diferit d'impostos,
- vii. l'assessorament fiscal.

b) Serveis que suposin qualsevol tipus d'intervenció en la gestió o la presa de decisions de l'entitat auditada.

c) Serveis de comptabilitat i preparació dels registres comptables i els estats financers.

d) Serveis relacionats amb les nòmines.

e) Serveis de disseny i implantació de procediments de control intern o de gestió de riscos relacionats amb l'elaboració i/o el control de la informació financera o del disseny o aplicació dels sistemes informàtics d'informació financera.

f) Serveis de valoració, incloses les valoracions realitzades en relació amb serveis actuàrials o serveis d'assistència en matèria de litigis.

g) Serveis jurídics relacionats amb:

- I. la prestació d'assessorament general,
- II. la negociació per compte de l'entitat auditada i
- III. la defensa dels interessos del client en la resolució de litigis.

h) Serveis relacionats amb la funció d'auditoria interna de l'entitat auditada.

i) Serveis vinculats al finançament, l'estructura i distribució del capital, i l'estratègia d'inversió de l'entitat auditada, amb excepció de la prestació de serveis de verificació en relació amb els estats financers, com l'emissió de cartes de conformitat en relació amb fullets emesos per l'entitat auditada.

j) Promoció, negociació o subscripció d'accions de l'entitat auditada.

k) Serveis de recursos humans relacionats amb:

- i. càrrecs directius que puguin exercir una influència significativa en la preparació dels registres comptables o els estats financers objecte de l'auditoria legal, si tals serveis inclouen:
 - la cerca o selecció de candidats per a aquests càrrecs, o
 - la verificació de les referències dels candidats per a aquests càrrecs,
- ii. l'estructuració del disseny organitzatiu,
- iii. el control de costos.

Quan els serveis prohibits es prestin a una entitat constituïda fora de la Unió Europea i controlada per l'entitat d'interès públic, l'auditor els podrà prestar si pot salvaguardar les amenaces a la independència que se'n deriven amb les salvaguardes oportunes, tret de determinats serveis (lletres b), c) i e) del quadre 1 adjunt) on es considera que l'amenaça a la independència que comporten no es pot mitigar.

El Reglament habilita als Estats membres a ampliar la relació de serveis prohibits i també, per contra, a autoritzar la prestació de determinats serveis prohibits (lletres a) incís i) i iv) a vii), i h)) sota determinades condicions i sempre considerant les directrius que pugui establir el comitè d'auditoria.

Pel que fa a l'**informe d'auditoria**, el Reglament estableix un contingut addicional (veure detall en el quadre 2 següent) al que preveu l'article 28 de la Directiva 2006/43/CE i articles 3.1 LAC i 5 RLAC, contingut addicional que, a més, els Estats membres tenen potestat per ampliar.

Quadre 2

Contingut addicional de l'informe d'auditoria

- a) Indicació de la persona o l'òrgan que hagi designat a l'auditor.
- b) Indicació de la data de la designació i el període total de contractació ininterrompuda, incloent les renovacions i noves designacions.
- c) En relació amb els riscos d'incorrecció material:
 - i. descripció dels més significatius, inclosos els riscos avaluats d'incorrecció material degut a frau;
 - ii. resum de la resposta de l'auditor a aquests riscos; i
 - iii. si escau, observacions essencials derivades d'aquests riscos.

Quan sigui pertinent per aquesta informació, en relació amb cada risc avaluat d'incorrecció material, l'informe inclourà una referència clara a les informacions importants recollides en els estats financers.

- d) Explicació sobre en quina mesura s'ha considerat que l'auditoria permetia detectar irregularitats, incloses les de caràcter fraudulent.
- e) Confirmació que l'informe és coherent amb l'informe addicional adreçat al comitè d'auditoria.
- f) Declaració que no s'han prestat serveis aliens a l'auditoria prohibits i que s'ha conservat la independència respecte a l'entitat auditada durant la realització de l'auditoria.
- g) Indicació de tots els serveis, a més del d'auditoria, que l'auditor hagi prestat a l'entitat auditada i a les empreses controlades per aquesta, dels quals no s'hagi informat en l'informe de gestió o en els estats financers.

També amb el Reglament neix un nou informe a emetre per l'auditor, l'**informe addicional adreçat al comitè d'auditoria**, o a l'òrgan que exerceixi funcions equivalents, que explicarà els resultats de l'auditoria realitzada, establint-se un contingut mínim (detallat en el quadre 3 següent), també ampliable pels Estats membres.

Quadre 3

Contingut de l'informe addicional adreçat al comitè d'auditoria

- a) Confirmació d'independència de l'auditor respecte a l'entitat auditada.
- b) Quan l'auditoria hagi estat realitzada per una societat d'auditoria, identificació de cadascun dels principals socis auditors que han intervingut.
- c) Quan l'auditor hagi fet participar a un altre auditor que no formi part de la mateixa xarxa, o hagi utilitzat el treball d'experts externs, indicació i confirmació que l'auditor ha rebut una confirmació d'independència de l'altre auditor i/o de l'expert extern.
- d) Descripció de la naturalesa, freqüència i abast de la comunicació amb el comitè d'auditoria o òrgan que exerceixi funcions equivalents, la direcció i l'òrgan d'administració o de supervisió de l'entitat auditada, indicant les dates de les reunions amb aquests òrgans.

-
- e) Descripció de l'àmbit i del calendari de l'auditoria.
-
- f) Distribució de tasques entre els auditors en cas que s'hagi nomenat a més d'un.
-
- g) Descripció de la metodologia utilitzada indicant, entre altres coses, quines categories del balanç han estat verificades directament i quines s'han verificat a través de proves dels sistemes i proves de compliment, amb una explicació de tota variació en la ponderació de les proves dels sistemes i les proves de compliment pel que fa a l'exercici anterior, fins i tot si l'auditoria de l'exercici anterior ha estat realitzada per altres auditors.
-
- h) Nivell d'importància relativa aplicat en l'auditoria per als estats financers en el seu conjunt i, si escau, per a categories concretes d'operacions, saldos de comptes o informacions, i factors qualitius que s'han tingut en compte en fixar-los.
-
- i) Judicis relatius als fets o condicions detectats durant l'auditoria que puguin suscitar dubtes significatius sobre la capacitat de l'entitat per continuar com a empresa en funcionament, indicant si constitueixen una incertesa material, i síntesi de totes les garanties, cartes de conformitat, compromisos d'intervenció pública i altres mesures de suport que s'hagin tingut en compte a l'hora de determinar la capacitat de l'entitat per continuar com a empresa en funcionament.
-
- j) Deficiències significatives del sistema de control intern de l'entitat auditada o, en el cas dels estats financers consolidats, del sistema de control intern de l'empresa matriu, així com del sistema comptable; per a cadascuna d'aquestes deficiències significatives, l'informe addicional indicarà si la deficiència en qüestió ha estat resolta o no per la direcció.
-
- k) Qüestions significatives relacionades amb l'incompliment o presumpte incompliment de disposicions legals i reglamentàries o clàusules estatutàries que s'hagi detectat durant l'auditoria, en la mesura en què es consideri que és important perquè el comitè d'auditoria pugui complir les seves funcions.
-
- l) Indicació i avaluació dels mètodes de valoració aplicats a les diferents partides dels estats financers anuals o consolidats, incloent els possibles efectes de modificacions d'aquests mètodes.
-
- m) Pel que fa a les auditories d'estats financers consolidats, abast de la consolidació i, si escau, criteris d'exclusió aplicats per l'entitat auditada a les entitats no consolidades, indicant si els criteris aplicats estan d'acord amb el marc de presentació de la informació financera.
-
- n) Si escau, identificació de les parts del treball d'auditoria que hagin estat realitzades per auditors de tercers països, en el cas de les auditories dels estats financers consolidats que no hagin estat realitzades per membres de la mateixa xarxa a la qual pertany l'auditor dels estats consolidats.
-
- o) Indicació de si totes les explicacions i documents sol·licitats han estat facilitats per l'entitat auditada.
-
- p) Indicació:
-
- i) de les dificultats significatives que s'hagin trobat durant l'auditoria;
- ii) de les qüestions significatives que es derivin de l'auditoria i que hagin estat comentades amb la direcció o hagin estat objecte de correspondència amb aquesta; i
- iii) d'altres qüestions que es derivin de l'auditoria que, segons el judici professional de l'auditor, resultin significatives per a la supervisió del procés d'informació financera.
-

En relació amb la revisió de **control de qualitat** dels encàrrecs d'auditoria dels estats financers d'entitats d'interès públic, no s'estableix cap excepció a la seva realització, el Reglament recull els aspectes que com a mínim s'han de considerar, que en general ja estan recollits a la nostra Norma de Control de Qualitat Intern dels auditors de comptes i societats d'auditoria, però mentre duri el període de *vacatio legis* del Reglament seran aplicables les excepcions, per tipus d'entitat d'interès públic, que estableix la nostra Norma.⁶

Pel que fa a l'**informe de transparència**, que ja preveu l'article 40 de la Directiva 2006/43/CE i els articles 26 de la LAC i 60 del RLAC, el Reglament precisa que haurà d'estar disponible en el lloc d'internet de l'auditor durant un termini mínim de cinc anys

⁶ La seva recent modificació, Resolució de l'ICAC de 20 de desembre de 2013, aplicable a partir de l'1 de gener de 2015, redueix les excepcions (veure nou criteri interpretatiu g) de Norma), però no les elimina.

des de la seva publicació i que es podrà actualitzar una vegada publicat. Respecte al seu contingut, destacar, com a nous requeriments, que s'haurà d'incloure el volum total de negoci de la xarxa a què pertany l'auditor per encàrrecs d'auditoria de comptes anuals individuals i consolidats, també els principals socis responsables de les auditories d'entitats d'interès públic, i que haurà d'estar signat per l'auditor.

El títol III del Reglament estableix determinats requisits relatius a la designació o nomenament d'auditor per les entitats d'interès públic i a la duració de l'encàrrec.

Per que fa al **nomenament de l'auditor**, no aplicable en general en el cas de renovació, el Reglament estableix que, una vegada conclòs l'obligat procés de selecció, en què s'han de respectar determinats criteris i s'ha de poder demostrar que s'ha conduït de manera imparcial, el comitè d'auditoria o l'òrgan que exerceixi funcions equivalents, presentarà a l'òrgan d'administració la seva recomanació motivada, que inclourà almenys dues alternatives i la seva preferència degudament justificada. La proposta de l'òrgan d'administració dirigida a la junta general inclourà la recomanació i preferència del comitè d'auditoria o òrgan equivalent, i si no coincideix amb la seva (en qualsevol cas serà un auditor que hagi participat en el procés de selecció), s'haurà de justificar.

El Reglament allibera de l'obligació de portar a terme el procés de selecció a les entitats d'interès públic de petita i mitjana dimensió⁷ i a les de reduïda capitalització de

mercat,⁸ segons les definicions establertes a l'article 2.1 de la Directiva 2003/71/CE, i a les entitats que hagin fet servir sistemes de designació, permesos pels Estats membres, que garanteixin la independència de l'auditor front l'òrgan d'administració de l'entitat; en aquest últim supòsit, lògicament no resulten aplicables els requeriments de comunicació de recomanacions i preferències.

El Reglament també estableix la nul·litat de ple dret de qualsevol clàusula contractual pactada entre una entitat d'interès públic i un tercer que restringeixi l'elecció de la junta a una llista o categoria d'auditors concreta, tot i que aquest aspecte del Reglament (article 16.6) no serà aplicable fins que transcorrin tres anys des de la seva entrada en vigor, i dóna potestat als Estats membres per exigir que, en determinades circumstàncies, les entitats d'interès públic hagin de designar un número mínim d'auditors.

En relació amb la **duració de l'encàrrec**, el Reglament estableix una duració màxima, incloses les renovacions posteriors a l'encàrrec inicial, de 10 anys, període que els Estats membres tenen potestat per reduir, transcorregut el qual tampoc els membres de la xarxa de l'auditor podran ser designats auditors de l'entitat d'interès públic. No obstant això, el Reglament permet als Estats membres ampliar la duració màxima de l'encàrrec, fins a vint anys si es fa un procés de selecció equivalent al del nomenament inicial, i fins a vint-i-quatre anys si es contracta alhora a més d'un auditor per emetre un informe conjunt. El règim transitori del Reglament estableix, per altra banda, que a partir dels sis (o nou) anys de la seva entrada en vigor una entitat

d'interès públic no prorrogarà un encàrrec amb un auditor si a la data d'entrada en vigor porta vint (o entre onze i dinou) anys prestant serveis d'auditoria a l'entitat.

Pel que fa a la rotació dels socis responsables de l'auditoria, el Reglament la exigeix als set anys de la seva designació, però també permet als Estats membres exigir-la abans, establint un període de tres anys per poder participar de nou en l'auditoria, un any més del que preveu l'article 19 de la LAC.

El capítol IV del Reglament, relatiu a la vigilància de les activitats dels auditors que realitzin auditories d'entitats d'interès públic, designa a les autoritats competents que l'hauran de portar a terme, fixa les seves facultats i funcions, també les indelegables (entre d'altres, la revisió, cada tres anys, del sistema de control de qualitat dels auditors d'entitats d'interès públic), i traça les línies generals de la cooperació entre les autoritats competents dels Estats membres i d'aquestes amb les autoritats de tercers països i amb els organismes internacionals.

⁷ Empreses que, segons els seus últims comptes anuals o consolidats, compleixen almenys dos dels següents tres criteris: un nombre mitjà d'empleats inferior a 250 al llarg de l'exercici, un balanç total que no superi els 43 milions d'euros i un volum de negocis net anual no superior a 50 milions d'euros.

⁸ Empresa que cotitza en un mercat regulat i que ha tingut una capitalització de mercat mitjana de menys de 100 milions d'euros sobre la base de les cotitzacions de fi d'any dels tres anys anteriors.

L'a)

(l'auditoria)

Eva Aldeguer

Membre del Comitè Tècnic del CCJCC

La sèrie 700 de les NIA-ES – Informes d'auditoria

Prement com a fil conductor les tres fases en què s'estructura la realització d'un treball d'auditoria de comptes: avaluació de riscos, resposta a aquests riscos identificats i emissió de l'informe d'auditoria, en edicions anteriors de la revista s'ha publicat una sèrie de quatre articles sobre les noves Normes Tècniques d'Auditoria, resultat de l'adaptació de les Normes Internacionals d'Auditoria (NIA) per a la seva aplicació a Espanya (NIA-ES) publicades a través de la Resolució de l'ICAC de 15 d'octubre de 2013. L'objectiu comú d'aquests articles ha estat el de sensibilitzar als professionals de l'auditoria sobre els reptes que plantegen les NIA-ES i els canvis que cal dur a terme per tal d'adoptar l'enfocament identificació/resposta a riscos en què es fonamenten. Reptes i canvis que, tanmateix, són una realitat ja que les NIA-ES resulten d'aplicació obligatòria per als treballs d'auditoria referits als comptes anuals o estats financers corresponents als exercicis econòmics que s'iniciïn a partir d'1 de gener de 2014 i «en tot cas als treballs d'auditoria de comptes contractats o encarregats a partir de l'1 de gener de 2015, independentment dels exercicis econòmics als quals es refereixin els estats financers objecte del treball». En aquest article, amb el qual es tanca aquesta sèrie dedicada a les NIA-ES, es posa el focus en la fase final d'emissió de l'informe d'auditoria que desenvolupa la sèrie 700 d'Informes d'auditoria de les NIA-ES.

DETALL DE LES NIA-ES QUE COMPONEN LA SÈRIE 700

A data d'avui, la sèrie 700 d'Informes d'auditoria de les NIA-ES la componen 5 NIA-ES que, com totes, segueixen l'estructura general i, per tant, consten dels apartats d'introducció, objectiu, definicions, requeriments i guia d'aplicació i d'altres anotacions explicatives. Addicionalment les NIA-ES 700, 705, 706 i 710 recullen com a annex la traducció al castellà dels models d'informe d'auditoria sobre estats financers que figuren a les NIA "originals" emeses per la International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) de la International Federation of Accountants (IFAC) i l'adaptació d'aquests models d'informe d'auditoria a la normativa reguladora de l'auditoria de comptes a Espanya (Llei d'auditoria de comptes¹ i Reglament² que la desenvolupa); aquests darrers són els models que els auditors de comptes hauran d'utilitzar quant a format i terminologia per tal d'aconseguir la major uniformitat possible en la redacció i facilitar-ne la comprensió i entesa als usuaris.

1 Reial decret legislatiu 1/2011, d'1 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'auditoria de comptes

2 Reial decret 1517/2011, de 31 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament que desplega el text refós de la Llei d'auditoria de comptes, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2011, d'1 de juliol

La correspondència entre les 5 NIA-ES i les Normes Tècniques d'Auditoria (NTA) a les quals substitueixen, és la següent:

Núm.	NIA-ES	Normes Tècniques d'Auditoria
700	Formació de l'opinió i emissió de l'informe d'auditoria sobre els estats financers	
705	Opinió modificada en l'informe emès per un auditor independent	NT sobre Informes ³
706	Paràgrafs d'èmfasi i paràgrafs sobre altres qüestions en l'informe emès per un auditor independent	
710	Informació comparativa – xifres corresponents a períodes anteriors i estats financers comparatius	NT sobre Informació comparativa ⁴
720	Responsabilitat d'auditor respecte a una altra informació inclosa en els documents que contenen els estats financers auditats	NTA sobre Altra informació inclosa en documents que acompanyen els comptes anuals ⁵

Per entendre els reptes concrets que plantegen les NIA-ES de la sèrie 700 i les novetats respecte a la normativa prèvia, s'ha de contextualitzar l'escenari de partida i recordar que l'NT sobre Informes és fruit d'una Resolució de l'ICAC de 21 de desembre de 2010. Una Resolució relativament recent amb la qual s'adaptava el model d'informe a la nova configuració de contingut mínim establert a la Llei 12/2010⁶ i que ja prenia com a referent les NIA de la sèrie 700 emeses per l'IAASB, en el sentit de tractar com a paràgraf d'èmfasi les incerteses i incloure els paràgrafs d'èmfasi a sota del d'opinió. Aquest fet, juntament amb la publicació en la mateixa data de l'NT sobre Informació comparativa, suposa que l'escenari de partida quant als informes d'auditoria ja està bastant alineat amb els plantejaments NIA-ES i, per tant, permet anticipar que l'adaptació de la sèrie 700 no suposa un canvi radical, tot i que s'ha d'estar atent a certes especificitats quant a llenguatge i estructuració.

A més, cal assenyalar que les NIA-ES constitueixen un bloc integrat, per la qual cosa la correcta interpretació de les NIA-ES de la sèrie 700 no es pot fer sense considerar la resta de NIA-ES i, de manera molt concreta, la NIA-ES 200 *Objectius globals de l'auditor independent i realització de l'auditoria de conformitat amb les NIA*; la NIA-ES 320 *Importància relativa o materialitat en la planificació i execució de l'auditoria*, i la NIA-ES 450 *Avaluació de les incorreccions detectades durant la realització de l'auditoria*.

³ Resolució de 21 de desembre de 2010 de l'ICAC, per la qual es publica la modificació de la secció 3 de l'NTA publicada per la Resolució de 19 de gener de 1991, relativa a les NT sobre Informes

⁴ Resolució de 21 de desembre de 2010 de l'ICAC, per la qual es publica l'NTA sobre Informació comparativa: xifres comparatives i comptes anuals comparatius

⁵ Resolució de 22 de desembre de 2004 de l'ICAC, per la qual es publica l'NTA sobre Altra informació inclosa en documents que acompanyen els comptes anuals auditats

⁶ Llei 12/2010, de 30 de juny, per la qual es modifica la Llei 19/1988, de 12 de juliol, d'auditoria de comptes, la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors, el text refós de la Llei de societats anònimes, aprovat pel Reial decret legislatiu 1564/1989, per a la seva adaptació a la normativa comunitària

TIPUS D'OPINIÓ D'AUDITORIA EN NIA-ES

Tal com recull la pròpia NIA-ES 700, l'objectiu de l'auditor és el de «formar-se una opinió sobre els estats financers, basada en una avaluació de les conclusions extretes a partir de l'evidència d'auditoria que s'ha obtingut i l'expressió d'aquesta opinió de manera clara mitjançant un informe escrit en què el que també es descriu la base sobre la qual se sustenta la dita opinió». La normativa NIA-ES, en una línia similar a l'NT sobre Informes, indica que l'auditor expressarà una opinió no modificada (o favorable) quan conclouï que els estats financers han estat preparats, en tots els aspectes materials, de conformitat amb el marc d'informació financera aplicable i que l'auditor expressarà una opinió modificada quan disposi d'evidència d'auditoria suficient i adequada i sobre la base d'aquesta conclouï que els estats financers, en el seu conjunt, no estan lliures d'incorrecció material, o quan no pugui aplicar procediments d'auditoria per obtenir evidència d'auditoria suficient i adequada per poder concloure que els estats financers en el seu conjunt estan lliures d'incorrecció material (limitació a l'abast). La NIA-ES 705 pauta el tractament que ha de donar l'auditor a efectes de l'opinió d'auditoria a cadascuna de les incorreccions materials o al fet de la impossibilitat d'obtenir evidència d'auditoria suficient i adequada i en l'apartat A1 inclou un quadre resum sobre la manera en què el judici de l'auditor en relació amb la naturalesa del fet que origina l'opinió modificada, i la generalització dels seus efectes o possibles efectes sobre els estats financers, afecta al tipus d'opinió a expressar:

Naturalesa del fet que origina l'opinió modificada	Judici de l'auditor sobre la generalització dels efectes o possibles efectes sobre els estats financers	
	Material però no generalitzat	Material i generalitzat
Els estats financers contenen incorreccions materials	Opinió amb excepcions	Opinió desfavorable (o adversa)
Impossibilitat d'obtenir evidència d'auditoria suficient i adequada (limitació a l'abast)	Opinió amb excepcions	Opinió denegada (o abstenció)

Sobre què s'ha d'entendre per **marc d'informació financera aplicable**, la pròpia NIA-ES 700 estableix que el marc d'informació financera pot ser un marc d'imatge fidel o un marc de compliment, entenent per marc d'imatge fidel aquell «marc que requereix el compliment dels seus requeriments i a més reconeix de forma explícita que pot ser necessari que la direcció reveli informació addicional a aquella específicament requerida pel marc o que pot ser necessari que la direcció no compleixi algun dels requeriments del marc per aconseguir la presentació fidel dels estats financers» i per marc de compliment aquell «que requereix el compliment dels seus requeriments», sense contemplar potestats de la direcció respecte a això. Amb caràcter general, la normativa espanyola no contempla la preparació de comptes anuals utilitzant marcs alternatius al d'imatge fidel.

La NIA-ES 320 tracta el concepte d'**incorrecció material** en establir que «les incorreccions, incloses les omissions, es consideraran materials si, individualment o de forma agregada, cal preveure raonablement que influeixin en les decisions econòmiques que els usuaris prenen basant-se en els estats financers.» Les incorreccions materials poden afectar a quantitats concretes dels estats financers (incloses les revelacions d'informació quantitativa), a incorreccions en la informació descriptiva revelada o a la manca de revelació d'informació requerida.

La NIA-ES 705 manifesta que l'auditor també denegarà opinió quan, en circumstàncies molt excepcionals, de múltiples incerteses, conclouï que «tot i haver obtingut evidència d'auditoria suficient i adequada en relació amb cadascuna de les incerteses, no pugui formar-se una opinió sobre els estats financers a causa de la possible interacció de les incerteses i el seu possible efecte acumulatiu en els estats financers»; l'NT sobre Informes es pronuncia en una línia molt similar tot i que es manifesta en termes més potestatsius per l'auditor, que pot considerar apropiat -o no- la denegació d'opinió. Addicionalment, la normativa NIA-ES (igual que l'NT sobre Informes) estableix que quan l'auditor emeti una opinió desfavorable o denegada relacionada amb un fet concret descrit en el paràgraf de fonament de l'opinió (veure apartat Estructura de l'informe d'auditoria en NIA-ES) haurà d'incloure en el seu informe d'auditoria la descripció d'aquells altres fets que hagi identificat en el transcurs del seu treball i que haurien suposat l'emissió d'una opinió modificada; ja que s'entén que la seva revelació pot ser d'interès per als usuaris dels estats financers.

ESTRUCTURA DE L'INFORME D'AUDITORIA EN NIA-ES

La NIA-ES 700 defineix l'estructura i el contingut de l'informe d'auditoria emès com a resultat d'una auditoria d'estats financers quan l'opinió es no modificada (o

favorable). Aquesta estructura base es veu parcialment modificada o ampliada atenent l'establert a les NIA-ES 705 i 706 quan l'auditor expressa una opinió modificada

(opinió amb excepcions, opinió desfavorable o denegació d'opinió) o inclou en l'informe d'auditoria un paràgraf d'èmfasi o un paràgraf sobre altres qüestions.

Elements/Apartats bàsics	Altres elements
Títol: Informe d'auditoria independent de comptes anuals (consolidats)	
Identificació del destinatari	
Informe sobre els comptes anuals	
	Paràgraf introductor en què s'identifica l'entitat auditada, els estats financers auditats i la data o període a què es refereixen
	Responsabilitat dels administradors en relació amb els estats financers
	Responsabilitat de l'auditor
	Fonaments de l'opinió amb excepcions/ desfavorable o denegació d'opinió: Paràgrafs explicatius de les circumstàncies amb efecte en l'opinió d'auditoria (NIA-ES 705)
Opinió	Opinió amb excepcions / desfavorable o denegació d'opinió
	Circumstàncies sense efecte en l'opinió d'auditoria: Paràgrafs d'èmfasi i paràgrafs sobre altres qüestions (NIA-ES 706)
Informe sobre altres requeriments legals i reglamentaris	
Apartat específic quan els comptes anuals vagin acompanyats de l'informe de gestió, en què s'indica que aquest no forma part dels comptes anuals i l'auditor conclou sobre si la informació d'aquest concorda (o no) amb la dels comptes anuals.	
Firma de l'auditor	
Data de l'informe d'auditoria	
Adreça de l'auditor i número ROAC	

Tot i que aquesta estructura de l'informe d'auditoria manté una línia similar a la de l'NT sobre Informes, inclou les següents novetats o particularitats:

- Es reprèn el terme “independent” al títol de l'informe.
- L'informe s'estructura en seccions i títols per a aquestes.
- S'inclou una descripció de les responsabilitats dels administradors i de l'auditor.
- Es fa menció expressa com a responsabilitat dels administradors l'implementar les mesures de control intern que considerin necessàries per evitar incorreccions significatives en els comptes anuals.
- L'auditor inclou explícitament dins de les seves responsabilitats que l'evidència obtinguda és suficient i adequada per basar la seva opinió o, si s'escau, la seva opinió amb excepcions o la seva opinió desfavorable (només en el cas de denegar la seva opinió indicarà que no ha pogut obtenir evidència suficient i adequada).

ALTRES QÜESTIONS RELACIONADES AMB L'INFORME D'AUDITORIA EN NIA-ES

En relació amb la data de l'informe d'auditoria, la NIA-ES 700 matisa que aquesta no podrà ser prèvia a la data en què l'auditor obté evidència d'auditoria suficient i adequada per formar-se una opinió, ni prèvia a la data de formulació de comptes per part dels administradors. D'altra banda, la data de l'informe d'auditoria informa als usuaris d'aquest que l'auditor ha considerat l'efecte dels fets i transaccions dels que ha tingut coneixement i han ocorregut fins aquella data, per la qual cosa resulta rellevant per delimitar les responsabilitats de l'auditor segons s'indica en la NIA-ES

560 *Fets posteriors al tancament de l'exercici*. Tanmateix assenyalar que les NIA-ES, atès que la normativa mercantil a Espanya no recull la possibilitat de reformulació parcial dels comptes anuals, no contempnen la possibilitat d'emetre informes d'auditoria amb doble data.

Tant la NIA-ES 705 com la 706 estableixen que quan l'auditor tingui previst emetre un informe d'auditoria amb opinió modificada o emetre un informe d'auditoria amb un paràgraf d'èmfasi o d'altres qüestions haurà de comunicar-ho als responsables de govern de l'entitat així com el redactat que preveu en l'informe d'auditoria.

També cal considerar que en el procés general d'adaptació de les NIA al nostre marc normatiu no es va incloure la NIA 805 *Consideracions especials, auditoria d'un sol estat financer o d'un element, compte o partida específica d'un estat financer* ja que els treballs de verificació d'un element, compte o partida específica d'un estat financer no reuneixen les condicions que fixa l'article 2.2 del Reglament per ser considerats treballs d'auditoria de comptes. L'adaptació de la NIA 805 es va fer de manera específica a través de la Resolució de l'ICAC de 20 de març de 2014 per la qual es publica l'NTA sobre auditoria d'un sol estat financer resultat de l'adaptació de la NIA 805 (NIA-ES 805). La NIA-ES 805 inclou com a annex la traducció al castellà del model d'informe d'auditoria sobre un balanç de situació que figura en la NIA “original” 805 i l'adaptació d'aquest a la normativa espanyola. Destacar que la NIA-ES 805 és d'aplicació quan l'estat financer o document comptable és referit a una data de tancament posterior a l'1 d'abril de 2014 i es correspon amb períodes o exercicis econòmics que s'inicien a partir de l'1 de gener de 2014.

PROJECTE DE REVISIÓ DE L'IAASB EN RELACIÓ AMB LA SÈRIE 700 DE LES NIA

No podríem acabar aquest article sense fer referència al procés que està duent a terme l'IAASB de modificació de certes NIA i que s'ha de contextualitzar en el marc del projecte de revisió de pràcticament totes les NIA (Post-Implementation Review) per tal de millorar-ne el contingut i facilitar-ne una aplicació homogènia; en aquest sentit, tot i que a Espanya encara estem “paint” les NIA-ES i discutint sobre la manera més efectiva d'implementar-les, l'IAASB ja fa temps que treballa en propostes que, en alguns aspectes, suposen diferències rellevants respecte les versions actuals.

En relació amb les NIA de la sèrie 700 o NIA relacionades, aquestes propostes de canvi s'han de veure com una resposta a les demandes dels usuaris dels estats financers auditats, els quals volen tenir més informació sobre l'entitat auditada i els seus estats financers i sobre la feina de l'auditor envers aquesta. Peticions que, d'altra banda, la crisi econòmica encara ha fet més evidents. En concret, l'IAASB està treballant en les següents propostes de noves NIA o de revisió/millora de les ja existents:

- Proposta de NIA 701 (nova), *Comunicació d'assumpes d'auditoria clau en l'informe de l'auditor independent*, en què s'estableixen nous requisits i orientació per la determinació i la comunicació dels assumptes clau de l'auditoria per part de l'auditor als responsables de govern de l'entitat. Addicionalment, en el cas d'entitats cotitzades (tot i que es podria fer extensiu, en determinats supòsits, a les entitats no cotitzades) caldrà que l'informe d'auditoria incorpori un apartat **d'aspectes clau** on s'expliquin els temes especialment significatius posats de manifest en el marc de l'auditoria i s'aporti informació rellevant per entendre la situació de l'entitat auditada i el treball

dut a terme per l'auditor. Aquesta nova NIA, també suposa la necessitat de revisar la NIA 260 *Comunicació amb els responsables de govern de l'entitat*, per incloure-hi, per exemple, l'obligatorietat de comunicar els riscos significatius identificats per l'auditor.

- Revisió de les NIA 700, 705 i 706 per tal de modificar-ne l'estructura, donar entrada a nous apartats i reordenar els ja existents per adaptar-los als canvis proposats en altres NIA; així, per exemple, l'apartat d'opinió passa al primer paràgraf de l'informe d'auditoria i s'afegeix (en certs supòsits) un apartat d'aspectes clau i un d'específic sobre aspectes relacionats amb el principi d'empresa en funcionament (conseqüència de la revisió de la NIA 570 *Empresa en funcionament*).

- Revisió de la NIA 720 per donar cabuda als nous requeriments o cauteles en relació amb la feina de l'auditor en relació amb altra informació financera inclosa en documents que contenen els estats financers auditats.

Finalment, recordar que quan l'IAASB modifica alguna de les NIA ja emeses i adaptades a la normativa nacional o incorpora una nova NIA, aquesta modificació o incorporació ha de seguir el procediment de traducció, adaptació i publicació per a ser d'aplicació a la normativa nacional.

Esperem que tots aquests canvis ajudin a posar en valor la feina d'auditoria i millorar l'eficiència dels nostres treballs.

L'sp)

(sector públic)

Agustí Mañosa
GFS auditores Asociados

Reflexions entorn a l'informe de revisió del compte justificatiu en subvencions de programes de formació

INTRODUCCIÓ

Les informacions aparegudes en els mitjans de comunicació referides a presumptes frauds en cursos de formació posen de manifest la necessitat d'incrementar els controls en la seva gestió i en especial en la correcta justificació dels fons rebuts.

En aquest sentit, l'informe de l'auditor de revisió del compte justificatiu de la subvenció pot representar sens dubte una gran ajuda per a les administracions sempre que aquests informes es realitzin dins d'un marc d'estreta col·laboració i confiança entre els professionals de l'auditoria i les administracions concedents i fiscalitzadores de les subvencions.

REFERÈNCIES NORMATIVES GENERALS

La referència normativa general a nivell estatal on s'estableixen les directrius bàsiques de la justificació de subvencions es troba en el capítol VI del Títol I de la pròpia Llei general de subvencions (Llei 38/2003), si bé no hi apareix encara cap referència a la figura de l'informe de l'auditor com a instrument o opció de la justificació. És en el Reial decret 887/2006 pel qual

s'aprova el Reglament de la Llei general de subvencions on apareix per primera vegada l'esment a l'informe de l'auditor, concretament en el seu article 74, en relació amb el compte justificatiu amb aportació d'informe d'auditor, i en el seu article 80, en relació amb els supòsits (molt poc habituals) de justificació a través d'estats comptables auditats.

També a nivell estatal tenim l'Ordre TIN/2965/2008, actualitzada per les Ordres TIN/788/2009 i ESS/1337/2013, en la qual es defineixen les despeses subvencionables pel Fons Social Europeu durant el període 2007/2013.

Altres referències d'àmbit comunitari, però igualment aplicables a les subvencions que encara s'estan justificant, les trobem en el Reglament (CE) de la Comissió Europea 1081/2006, en el qual s'estableixen d'una forma molt genèrica les categories de despeses subvencionables, el Reglament (CE) 1083/2006,¹ en què es parla, també d'una forma molt genèrica, de

¹ Reglament derogat pel Reglament (CE) 1303/2013 de 17 de desembre de 2013.

Per al nou període de programació 2014-2020, la UE ha publicat nous Reglaments que no es detallen en aquest article, que substitueixen als anteriors, que encara segueixen en vigor per a plans i/o subvencions concedides amb anterioritat a la publicació d'aquests Reglaments.

la subvencionabilitat de la despesa, el Reglament (CE) 1828/2006, on apareix el concepte de pista d'auditoria i el Reglament (CE) 846/2009, que modifica l'anterior.

Pel que fa als requisits tècnics de l'informe de l'auditor sobre el compte justificatiu, els trobem a l'Ordre EHA/1434/2007 en la qual s'aprova la norma d'actuació dels auditors de comptes en la realització dels treballs de revisió de comptes justificatius de subvencions.

Així mateix, l'ICJCE va emetre el març de 2008 (Circular E05/2008) la Guia d'actuació per a la realització dels treballs de revisió de comptes justificatius de subvencions, en l'àmbit del sector públic estatal, revisada el febrer i juliol de 2011.

Un aspecte freqüentment desconegut per les entitats beneficiàries de subvencions per no estar directament relacionat amb la seva justificació i que deriva precisament de l'obtenció d'aquestes subvencions, és el disposat en la disposició addicional segona del Reglament de la Llei d'auditoria (Reial decret 1517/2011) referent a l'auditoria de comptes anuals de les entitats perceptores de subvencions o ajuts amb càrrec als pressupostos de les Administracions públiques o a fons de la Unió Europea i en la qual es determina que les entitats –qualsevol que sigui la

seva naturalesa jurídica i sempre que hagin de formular comptes anuals conforme al marc normatiu d'informació financera que li sigui aplicable– que durant un exercici social haguessin rebut subvencions o ajuts amb càrrec als pressupostos de les Administracions públiques de la Unió europea, per un import total acumulat superior a 600.000 euros, estaran obligades a sotmetre a auditoria els comptes anuals corresponents a aquest exercici i als exercicis en què es realitzin les operacions o executin les inversions corresponents a les esmentades subvencions o ajudes.

L'INFORME DE REVISIÓ DEL COMPTA JUSTIFICATIU

Els objectius, principis, procediments i requisits tècnics de l'informe de l'auditor sobre la revisió del compte justificatiu de les subvencions estan definides per l'Ordre EHA/1434/2007. D'aquesta forma, l'activitat de la revisió del compte justificatiu queda perfectament regulada en els seus aspectes més generals que es concretaran en cada subvenció en particular a través de les seves pròpies bases reguladores.

L'objectiu final de la revisió del compte justificatiu és l'emissió d'un informe per part de l'auditor sobre la subvencionalitat o elegibilitat de les despeses imputades al programa o subvenció a justificar. D'aquesta forma, l'informe de l'auditor hauria de ser un instrument d'ajuda per a l'òrgan concedent de la subvenció en el moment de comprovar la correcta justificació per part del beneficiari.

La preparació i elaboració del compte justificatiu és responsabilitat de l'entitat beneficiària, essent la responsabilitat de l'auditor la de revisar aquest compte justificatiu d'acord als criteris i requisits tècnics definits en l'esmentada Ordre EHA/1434/2007 i en les pròpies bases reguladores de la subvenció.

Per arribar a l'emissió de l'informe, l'auditor ha de realitzar el seu treball basant-se en uns procediments generals i específics perfectament regulats i que en síntesi consisteixen en:

- Procediments de caràcter general:

Comprensió de les obligacions imposades al beneficiari per la normativa reguladora de la subvenció, sol·licitud del compte justificatiu elaborada pel beneficiari i obtenció de l'informe d'auditoria i comunicació amb l'auditor de l'entitat beneficiària en cas que

estigui obligada a sotmetre a auditoria els seus comptes anuals i no hagi estat el propi auditor del compte justificatiu qui realitzi l'auditoria dels dits comptes anuals.

• Procediments de caràcter específic:

Revisió de la memòria d'actuació a fi de verificar l'existència de la concordança necessària entre l'activitat realitzada i els documents que serveixen de base per a la seva justificació.

Revisió de la memòria econòmica a través de la qual es revisaran les despeses incorregudes amb l'abast establert en les bases reguladores, l'existència dels seus justificants i del seu pagament, el compliment de les condicions imposades en les bases reguladores quant a la subvencionalitat dels diferents tipus de despesa, l'adequada imputació de les despeses indirectes sobre la base de criteris d'imputació de costos generalment acceptats, l'existència de les diverses ofertes de diferents proveïdors en els casos en què així es determini en les condicions de la subvenció, així com del compliment dels criteris establerts per a la subcontractació i l'existència de coherència entre les despeses imputades i l'objecte de l'activitat subvencionada.

En la nostra opinió, mereix especial atenció aquest darrer punt, ja que freqüentment és descuidat per les entitats beneficiàries en el moment de la justificació. El compliment dels aspectes més formals de les bases reguladores no és suficient perquè el concepte de la despesa sigui subvencionable, és imprescindible que les despeses imputades estiguin directament i inequívocament relacionats amb l'objecte de l'activitat subvencionada perquè puguin ser considerats com elegibles.

Com a resultat dels procediments abans enumerats, l'auditor prepararà el seu informe en el qual detallarà les comprovacions realitzades i, sobre la base

d'aquestes, la seva conclusió envers la subvencionabilitat o no de les despeses imputades per l'entitat beneficiària a fi d'ajudar a l'òrgan concedent de la subvenció en la resolució de l'expedient (i freqüentment procedeixi al pagament de l'import retingut).

La realitat és que no sempre passa d'aquesta manera. La realitat que hem detectat en el decurs de la nostra experiència professional és que mentre que en programes gestionats directament per la UE si passa així, en programes gestionats per l'administració estatal o autonòmica, l'informe de l'auditor, tot i ser un requisit obligatori en alguns casos, no sempre és suficient per acreditar davant l'òrgan concedent la correcta justificació dels fons rebuts, ni per desbloquejar el pagament de l'import retingut, de tal manera que amb posterioritat a la revisió per part de l'auditor, l'entitat beneficiària és sotmesa a més controls i revisions per part de l'administració.

Respecte a això, ens sembla interessant esmentar una de les conclusions de les ponències presentades en un seminari sobre control de les subvencions públiques celebrat a Toledo el 1997:

«La coordinació entre els diversos òrgans implicats en les tasques de control, tant intern com extern, hauria de constituir un principi bàsic d'actuació, a l'objecte d'evitar duplicitats d'intervencions, ineficiència en la utilització de fons públics i sensació d'excés de control.»

Faci's notar que aquestes conclusions eren elaborades abans de l'elaboració i entrada en vigor de l'actual Llei general de subvencions, la qual cosa posa en evidència que poc s'ha avançat en aquest aspecte.

ASPECTES GENERALS QUANT A LA JUSTIFICACIÓ DE LES DESPESES

En aquest punt és necessari recordar que l'objectiu de les subvencions és finançar les despeses variables lligades a l'execució d'una activitat però no finançar les despeses fixes de l'entitat. És per aquest motiu pel que les despeses generals o d'estructura no poden estar finançats per les subvencions més que en la part que raonablement puguin estar relacionats amb l'activitat subvencionada, però mai en la seva totalitat.

En les bases reguladores de totes les subvencions es defineixen quins són els conceptes de despeses subvencionables i com seran imputats al programa, és a dir, s'enumeren les despeses i es defineixen els criteris d'imputació.

En general, en el cas de les activitats de formació, els conceptes de despesa subvencionable són els següents:

- a) Despeses de personal docent, que inclou tant la impartició de la docència com la seva preparació i seguiment.
- b) Despeses d'amortització o lloguer dels equips didàctics o plataformes tecnològiques.
- c) Despeses de materials didàctics i consumibles lliurats als alumnes o utilitzats per aquests durant l'execució de la formació.
- d) Despeses d'amortització o lloguer de les aules, tallers o altres emplaçaments on es dugui a terme la formació.
- e) Assegurança d'accident dels alumnes.
- f) Despeses de publicitat i difusió de les activitats formatives.
- g) Despeses de transport o manteniment dels alumnes treballadors ocupats.

- h) Despeses derivades de l'informe de l'auditor.
- i) Despeses derivades de les activitats d'avaluació i control de la qualitat de les activitats formatives.
- j) Despeses indirectes que s'imputaran d'acord a allò que es determina en les bases reguladores de cada subvenció. Aquestes despeses indirectes s'aplicaran com un percentatge fix sobre les despeses directes que és regulat en les pròpies bases o bé com un percentatge a calcular en funció del que representi l'import de la subvenció sobre el total de l'activitat de l'entitat.

En cap cas seran considerades com despeses subvencionables, despeses com interessos bancaris, comissions per serveis bancaris, sancions administratives o multes, l'IVA recuperable o l'adquisició d'elements d'immobilitzat.

Quant als criteris d'imputació, els més destacables són els que fan referència a les despeses de personal propi, les amortitzacions i els lloguers.

Pel que fa a les despeses de personal propi, s'imputaran al cost real relacionat amb el programa que es calcularà en funció de les hores efectivament dedicades al programa multiplicades pel cost hora del treballador, calculat com el resultat de dividir el cost total del treballador (sou brut més cost de seguretat social) entre les hores del corresponent conveni laboral d'aplicació o les hores efectivament treballades en cas que siguin menors.

Pel que fa a les amortitzacions, s'imputarà partint de l'amortització comptable, o fiscal si així ho estableixen les bases, de l'element i calculant, sobre la base de criteris temporals i espacials, la part que d'aquella amortització resulti directament imputable al programa formatiu.

Pel cas dels lloguers, el criteri ha de ser també un criteri d'espai i temps.

Per a verificar la correcta imputació de les despeses a l'activitat subvencionada l'auditor examinarà tota la documentació original (factures, nòmines, pagaments, etc.) així com revisarà els criteris i els càlculs efectuats per l'entitat amb l'objectiu de determinar que les despeses imputades són coherents amb l'objectiu de l'activitat i han estat imputats d'acord als requeriments normatius aplicables.

Com assenyala Bustamante León (2006), l'auditor analitzarà els següents punts:

- a) «Compliment dels requisits, obligacions i condicions accessòries establertes en la normativa ja sigui estatal, autonòmica o europea per a la seva concessió o obtenció.
- b) La correcta aplicació dels fons previstos en la normativa reguladora i en el corresponent acord o conveni de concessió.
- c) El compliment de les obligacions imposades al beneficiari quant a la justificació i aplicació dels fons rebuts.

Tot això amb la finalitat de verificar:

- a) L'adequada i correcta obtenció de la subvenció per part dels beneficiaris.
- b) El compliment per part dels beneficiaris i entitats col·laboradores de les seves obligacions en la gestió i aplicació de la subvenció.
- c) L'adequada i correcta justificació de la subvenció per part de beneficiaris i entitats col·laboradores.
- d) La realitat i la regularitat de les operacions que, d'acord amb la justificació presentada per beneficiaris i entitats col·laboradores han estat finançades amb la subvenció.

- e) L'adequat i correcte finançament de les activitats subvencionades.
- f) L'existència de fets, circumstàncies o situacions no declarades en el moment de la concessió o en el de la justificació, en relació amb el finançament de les activitats, l'adequada i correcta obtenció, utilització, gaudi o justificació de la subvenció, així com respecte a la realitat i regularitat de les operacions finançades amb aquestes.»

ALGUNS ERRORS I LIMITACIONS EN EL MODEL DE JUSTIFICACIÓ

Producte de la nostra experiència en la revisió de comptes justificatius de subvencions de diferents programes, tant autonòmics com nacionals o europeus, comentem alguns dels errors o limitacions que en la nostra opinió presenta l'actual model de justificació:

- Bases reguladores confuses, poc clares o concretes i inclús en algunes ocasions incoherents amb altres disposicions normatives.
- Bases reguladores dispars inclús entre convocatòries d'un mateix organisme concedent.
- Disparitat de criteris en l'obligatorietat de l'informe de l'auditor inclús en programes dependents d'una mateixa administració.
- Poca comunicació entre els òrgans concedents, els òrgans fiscalitzadors de les subvencions i els auditors.

- Escàs reconeixement per part dels òrgans concedents del paper, la utilitat i la importància de l'informe de l'auditor i que es tradueix en la percepció per part de l'entitat beneficiària que aquest informe és un "peatge" que s'ha de passar i que aporta poc valor afegit.
- Visió excessivament formalista en la revisió dels expedients per part de l'administració.
- Disparitat de criteris quant a la subvencionabilitat de la despesa corresponent a l'informe del treball de l'auditor inclús en programes dependents d'una mateixa administració i en alguns casos limitació exagerada als seus honoraris, que pot provocar, si el beneficiari no assumeix la part no subvencionable, una remuneració no d'acord amb el rigor i qualitat que s'espera del treball de l'auditor.
- Es qüestiona, en la pràctica, la utilitat de l'informe de l'auditor per part de l'administració.

Cal afegir, a més, que algunes entitats beneficiàries tenen la percepció, equivocada, que el model els permet obtenir una rendibilitat mínima dedicant-se exclusivament a activitats de formació subvencionada, quan el sistema no subvenciona costos no associats a activitats subvencionades ni un marge mínim d'exploatació.

CONCLUSIÓ

No només no hi hauria d'haver cap dubte sobre la utilitat de l'informe de l'auditor en relació amb el compte justificatiu de subvencions, sinó que inclús s'hauria de potenciar la seva intervenció.

Ara bé, el paper de l'auditor en la revisió del compte justificatiu s'ha de situar en el nivell que li correspon. De la mateixa manera que no es posa en dubte el paper de l'auditor en la revisió dels comptes anuals de les companyies i a través d'aquesta revisió se'ls aporta un valor afegit de garantia i transparència, el mateix hauria d'ocórrer en la revisió dels comptes justificatius.

En la nostra opinió, per a això seria necessari millorar en alguns aspectes com:

- Prestigiar per part dels organismes concedents, el paper de l'auditor en la revisió dels comptes justificatius.
- Establir canals de comunicació entre els organismes concedents, els òrgans fiscalitzadors públics i els auditors amb la fi d'establir i consensuar criteris i bases de revisió comunes i compartits amb l'objectiu de minimitzar les incorreccions en la justificació de subvencions.
- Eliminar les limitacions o, com a mínim, augmentar els lindars en la subvencionalitat dels honoraris de l'auditor, amb la finalitat de no posar impediments a una remuneració d'acord amb el rigor i qualitat que s'espera del seu treball.
- Millorar la coordinació i eficiència dels organismes que intervenen en el sistema de justificació i agilitzar la depuració de les responsabilitats que la normativa atribueix

a cadascuna de les parts, sense excloure a l'auditor, quan es produeix un ús irregular de les subvencions.

- Incrementar el nivell de formació de totes les parts que intervenen en el procés.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions
- Reial decret 887/2006, de 21 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions
- Ordre TIN/2965/2008, de 14 d'octubre, per la qual es determinen les despeses subvencionables pel Fons Social Europeu durant el període de programació de 2007-2013
- Ordre EHA/1434/2007, de 17 de maig, per la qual s'aprova la norma d'actuació d'auditors de comptes en la realització dels treballs de revisió de comptes justificatius de subvencions, en l'àmbit del sector públic estatal, previstos en l'article 74 del Reglament de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions, aprovat mitjançant Reial decret 887/2006, de 21 de juliol
- Reglament (CE) Núm. 1828/2006 de la Comissió de 8 de desembre de 2006 pel qual es fixen les normes de desenvolupament per al Reglament (CE) núm. 1083/2006 del Consell, pel qual s'estableixen les disposicions generals relatives al Fons Europeu de Desenvolupament Regional, al Fons Social Europeu i al Fons de Cohesió, i el Reglament (CE) núm. 1080/2006 del Parlament Europeu i del Consell, relatiu al Fons Europeu de Desenvolupament Regional
- Reglament (CE) Núm. 1081/2006 del Parlament Europeu i del Consell de 5 de juliol de 2006 relatiu al Fons Social Europeu i pel qual es deroga el Reglament (CE) núm. 1784/1999
- Reglament (CE) Núm. 1083/2006 del Consell d'11 de juliol de 2006 pel qual s'estableixen les disposicions generals relatives al Fons Europeu de Desenvolupament Regional, al Fons Social Europeu i al Fons de Cohesió i es deroga el Reglament (CE) núm. 1260/1999
- Reglament (CE) Núm. 846/2009 de la Comissió d'1 de setembre de 2009 que modifica el Reglament (CE) núm. 1828/2006, pel qual es fixen normes de desenvolupament per al Reglament (CE) núm. 1083/2006 del Consell, pel qual s'estableixen les disposicions generals relatives al Fons Europeu de Desenvolupament Regional, al Fons Social Europeu i al Fons de Cohesió, i el Reglament (CE) núm. 1080/2006 del Parlament Europeu i del Consell, relatiu al Fons Europeu de Desenvolupament Regional
- Reial decret 1517/2011, de 31 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament que desenvolupa el text refós de la Llei d'auditoria de comptes, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2011, d'1 de juliol
- Bustamante León, Jesús. *La obtención de evidencia en el control financiero de subvenciones públicas*. Comunicació presentada en el II Congreso Nacional de Auditoría en el Sector Público. Sevilla 2006
- ICJCE. *Guía de actuación para la realización de los trabajos de revisión de cuentas justificativas de subvenciones, en el ámbito del sector público estatal*. Març 2008 (Circular E05/2008)
- Seminari sobre control de les subvencions públiques. Conclusions. Revista de Auditoria pública núm. 11. Octubre 1997

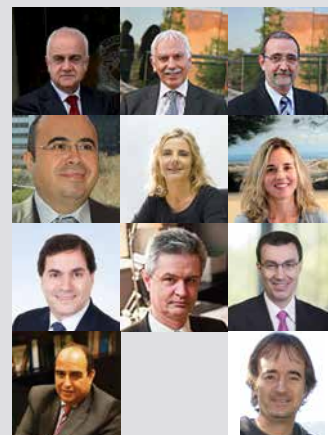
notícies

Eleccions a càrrecs del Consell Directiu del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya

El passat 28 d'abril la Mesa Electoral del Col·legi va procedir a l'examen i proclamació de l'única candidatura presentada per formar part del Consell Directiu, d'acord amb les Normes vigents que regulen el procés electoral, restant aquest format pels següents càrrecs i persones:

President
Vicepresident 1r
Vicepresident 2n
Secretari
Tresorera
Vocal
Vocal
Vocal
Vocal
Vocal

Daniel Faura Llimós
Antoni Gómez Valverde
Donato Moreno González
José Antonio González Fernández
Dolors Poch Vilaplana
Eva Aldeguer Vidal
Antonio Lechuga Campillo
Lluís Prims Vila
Xavier Pujol Pàmies
Ferran Rodríguez Arias
Carles Sureda Serrat

Comissió Deontològica

L'Assemblea ordinària del Col·legi celebrada el passat 15 d'abril, va aprovar la nova composició de la Comissió Deontològica, d'acord amb el que es contempla en els Estatuts col·legials, que resta formada pels següents càrrecs i persones:

President
Vocal
Vocal
Vocal
Vocal

José Luis Fernández Baños
Josep Maria Martí Queralt
Josep Pou Seto
Ramon Riera Creus
Ramon Roger Rull

V Jornada d'Auditoria del Sector Públic

El passat 24 d'abril es va celebrar a la seu del Col·legi la V Jornada d'Auditoria del Sector Públic, que sota el lema "Per un sector públic més transparent i eficient" va reunir a 150 representants de l'àmbit auditor. Aquesta és ja una jornada consolidada al Col·legi, dirigida tant als professionals dels diferents òrgans de control intern i extern del sector públic, com als professionals que presten els seus serveis en àmbits de controls d'entitats i empreses públiques i als auditors i personal de firmes d'auditoria interessats en col·laborar en el control del sector públic.

En la inauguració de la Jornada van intervenir Mireia Vidal, interventora general de la Generalitat de Catalunya; Jordi Joly, gerent d'Economia, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona; Jaume Carreras, vicepresident de l'Institut de Censores Jurados de Cuentas de España,

i Daniel Faura, president del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya.

En aquesta edició es van tractar temes com la *Visió global sobre els principals reptes del sector públic (les reformes aprovades, les reformes que s'anuncien i les reformes necessàries)*, conferència impartida per Carles Ramió, catedràtic de Ciència Política i de l'Administració de la UPF; *Prevenió del frau en el sector públic*, impartit per Lourdes Parramón, cap de l'àrea de Relacions Institucionals, Visibilitat i Participació de l'Oficina Antifrau de Catalunya; Luis Rodríguez, director ERS IT Frau de Deloitte, i Ramon-Jordi Moles, director del Centre de Recerca en Governança del Risc de la UAB; *Contractació. Principals reptes de control*, a càrrec d'Antonio Arias, síndic de comptes del Principat d'Astúries i Neus Colet, secretària tècnica de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa

de la Generalitat de Catalunya, i Reforma del sector local, impartida per Maria Petra Saiz, presidenta del CSITAL de Catalunya; Ramon Massaguer, gerent adjunt de Coordinació d'Empreses i Entitats Municipals de l'Ajuntament de Barcelona, i Tomàs Font, catedràtic de Dret Administratiu de la UB.

Les sessions van ser coordinades per Donato Moreno, vicepresident del CCJCC; Eugenia Zugaza, membre de la Comissió del Sector Públic de l'ICJCE; Antoni Delgado, secretari del CCJCC, i Pere Ruiz, membre de la Comissió d'Auditoria del Sector Públic del CCJCC.

La clausura va anar a càrrec de l'Il·ltre. Sr. Jaume Amat, síndic major de la Sindicatura de Comptes de Catalunya i del Sr. Daniel Faura, president del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya.

Auditor per un dia

Un any més el Col·legi va organitzar la Jornada Auditor X1 dia, que aquest any s'ha celebrat el 21 i 22 de maig.

A diferència d'anteriors convocatòries, aquest any, el dia anterior a la jornada pròpiament dita, es va celebrar a la seu del Col·legi una sessió informativa de les diferents activitats del Col·legi i de la

posada en marxa del Màster en Auditoria i Comptabilitat. Tanmateix, el Sr. Daniel Faura, president del Col·legi, va impartir una conferència sobre "El marc actual de la professió, tendències i oportunitats".

El dia 22 es va realitzar la jornada a diferents despatxos d'auditoria de tot Catalunya, amb una gran participació

d'alumnes de les diferents universitats catalanes.

La jornada és, per als alumnes, una experiència directa amb la professió, que els presenta la realitat de l'auditoria vivint-la de prop.

AUDITOR X1 DIA

Participen:

ACTIVA
Auditoria i Comptabilitat

AMBA - ASSOCIACIÓ MENTORAL I ASSESSORIA, S.L.

Audiaxis

audria
Auditoria i Comptabilitat

ALREN

BDO

Bové Montero y Asociados
Auditoria i Comptabilitat i Auditoria d'Imposts i Tributaris

Deloitte

ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

FAURA COMS

Gabinet Tècnic d'Auditoria i Consultoria, s.a.

RSMGascó
Auditoria i Comptabilitat

GONZALEZ & CIA ASISTENTS

IGPM auditoria associats, s.l.

Grant Thornton
An instinct for growth

KPMG

MAZARS

pwc

UniauditOliverCamps
Auditoria i Comptabilitat

VIR AUDIT

Conveni de col·laboració en matèria de mediació entre el Departament de Justícia i el Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya

Al mes de maig, el president del Col·legi, Daniel Faura, i el conseller de Justícia de la Generalitat de Catalunya, Germà Gordó, van subscriure un conveni amb l'objectiu d'impulsar i difondre a Catalunya la mediació com a mètode de resolució de conflictes, mitjançant la col·laboració entre el Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya i el CCJCC.

En el marc de l'acord, el Col·legi desenvoluparà les funcions que, com a col·legi professional en l'àmbit de la mediació, estableix la llei. Entre d'altres, es

contempla la gestió del registre de persones mediadores que estiguin col·legiades, la comunicació de les altes i les baixes al Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya, la proposició al Centre Mediator de la persona mediadora quan les parts s'adrecin al Col·legi, així com la formació específica i la declaració de la capacitat de les persones mediadores.

El Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya, per la seva part, farà el seguiment de les actuacions desenvolupades en el marc del conveni.

Reunió del Consell Directiu i de l'Assemblea general de l'Associació Mediterrània d'Auditors (AMA)

El 16 de maig de 2014, a l'Alguer (Sassari) es van dur a terme el Consell d'Administració i l'Assemblea General de l'AMA, en el marc dels quals es van tractar els problemes econòmics que actualment caracteritzen els tres països participants en l'AMA. Així mateix es van examinar, discutir i aprovar els comptes de l'exercici finalitzat a 31 de desembre de 2013 i el pressupost per a l'any 2014 de l'Associació.

També es va parlar de l'organització del proper Congrés que se celebrarà a San Remo, el 17 i 18 d'octubre de 2014 que, en principi, tindrà el títol i contingut següent:

DE LA CRISI AL CREIXEMENT

- L'estructura financera de l'empresa.
- La internacionalització com a oportunitat de creixement

- Factors d'èxit i sostenibilitat del creixement
- El futur de la professió

I Congrés Concursal de Catalunya

Els dies 29 i 30 de maig va tenir lloc a la seu del Col·legi el I Congrés Concursal de Catalunya, organitzat conjuntament amb l'Editorial Aranzadi-Thomson Reuters. Aquest ha estat un esdeveniment marcat per una vocació eminentment pràctica i pluridisciplinària, conjugant els aspectes jurídics i econòmics del concurs.

La realitat quotidiana ens demostra que la estanqueïtat entre els aspectes jurídics i econòmics va camí de convertir-se en un mal endèmic en el panorama concursal espanyol. D'aquí la importància d'aquesta iniciativa conjunta, que ha unit professionals d'ambdós àmbits, afrontant cada tema amb una doble perspectiva jurídica i econòmica.

L'elecció dels temes i dels ponents no ha estat gens capritxosa o arbitrària. Temes candents i generalment viciats en el seu plantejament per concloure, ja sigui el jurídic, ja sigui l'econòmic.

Aquest congrés ha estat una gran oportunitat per conèixer i debatre en

profunditat sobre la important reforma operada pel Reial decret llei, de 7 de març de 2014, que canvia per complet el panorama del dret preconcursal espanyol, dedicant-li una taula temàtica, en la qual es va incidir en les diferents opcions societàries, preconcursals i concursals que ofereix el dret privat per afrontar la crisi d'empresa.

El programa va comptar amb els següents ponents:

Bárbara Córdoba Ardado, magistrada del Jutjat Mercantil núm. 9 de Barcelona; Marta Cervera Martínez, magistrada del Jutjat Mercantil núm. 8 de Barcelona; Juan Francisco Garnica Martín, president de la Secció 15a de l'Audiència Provincial de Barcelona; David Cañabate Clau, advocat i soci director de TransferPricing Services; Raúl Lorente Sibina, economista-censur jurat de comptes, administrador concursal i coordinador de la Comissió Concursal del CCJCC; José Maria Fernández Seijo, magistrat del Jutjat Mercantil núm. 3

de Barcelona; Javier Yáñez Evangelista, magistrat del Jutjat Mercantil núm. 9 de Madrid; Raúl Nicolás García Orejudo, magistrat del Jutjat Mercantil núm. 7 de Barcelona; Jesús Palau Montañana, professor de finances a ESADE; Carmen Ansotegui Olcoz, professora de finances a ESADE; Juan Lloret Villota, economista i administrador concursal; Carlos Nieto Delgado, magistrat del Jutjat Mercantil núm. 1 de Madrid; Alfonso Gutiérrez Arqued, economista i administrador concursal; Montse Cecilia Vallejo, economista-censora jurada de comptes i administradora concursal, i Rosa Puigvert Colomer, directora del Departament Tècnic del CCJCC.

El congrés va estar dirigit i coordinat per Alfonso Muñoz Paredes, Magistrat del Jutjat Mercantil núm.1 d'Oviedo.

Conferències

INTEL·LIGÈNCIA COMPETITIVA I SEGURETAT ECONÒMICA I EMPRESARIAL

El passat 8 d'abril es va celebrar a la seu del Col·legi aquesta conferència, on es va tractar com la gestió de la complexitat requereix d'instruments variats, adequats tant a entorns públics, privats com de la cooperació entre tots dos. Només és possible adaptar-se a aquestes necessitats mitjançant la transdisciplinarietat i un enfocament capaç de superar la rigidesa doctrinal. La sessió va ser impartida pel Sr. Ramon-Jordi Moles, director general de la "Fundació per als estudis de prevenció i seguretat integral" de la UAB, director del GRISC, centre d'investigació de la UAB i professor titular de Dret Administratiu de la UAB, i presentada pel Sr. Antoni Gómez, vicepresident 1r del CCJCC.

EL ROL DEL CONTROLLER A L'EMPRESA

El passat 29 d'abril a la seu del nostre Col·legi, vam desenvolupar amb l'Associació Catalana de Comptabilitat i Direcció (ACCID) aquesta conferència sobre: El rol del *controller* a l'empresa.

El control de gestió és una eina excel·lent que ens permet analitzar la gestió de les empreses, i malgrat que no garanteix el seu èxit, sí que ens permet minimitzar la probabilitat de fracàs empresarial. La persona responsable del control (*controller*) és fonamental per a la bona marxa d'una empresa i assumeix moltes activitats fonamentals per al bon funcionament de

les organitzacions com són la planificació estratègica, la gestió dels sistemes d'informació que afecten al control de gestió, el control intern, la definició d'indicadors i quadre de comandament integral, la formulació de pressupostos i control posterior i el sistema de *reporting*, entre d'altres. En aquesta conferència es va parlar d'això i altres aspectes implicats.

La conferència va ser impartida pel Sr. Fernando Campa, professor de la URV, membre de la Junta Directiva de l'ACCID i coordinador del llibre "Manual del controller", i presentada pel Sr. Donato Moreno, vicepresident 2n del CCJCC.

PRESENTACIÓ DE L'EINA "SISTEMA DE GESTIÓ DE LA INTEGRITAT I LA TRANSPARÈNCIA EN PIMES"

DE LA XARXA ESPANYOLA DEL PACTE MUNDIAL DE LES NACIONS UNIDES

L'actual percepció del frau com un dels problemes més greus de la nostra societat i la identificació de la corrupció com un obstacle significatiu per aconseguir el desenvolupament econòmic i social han situat el debat sobre la integritat i transparència a la primera plana de l'actualitat. Des de diferents àmbits del món empresarial, administratiu i la societat civil en general, s'estan plantejant propostes per mitigar l'impacte del frau (en les seves múltiples manifestacions). Com a denominador comú, aquestes propostes incideixen en la necessitat d'aprofundir tant en la implementació dels mecanismes de prevenció com en l'establiment de controls efectius per evitar-lo.

En aquest marc, la Comissió de Responsabilitat Social Corporativa del Col·legi, juntament amb la Xarxa Espanyola del Pacte Mundial de les Nacions Unides, va considerar oportú organitzar una conferència-col·loqui –realitzada el passat 13 de maig– amb el doble objectiu de sensibilitzar sobre el frau i les seves derivades (incidint en la importància del control intern i la responsabilitat penal de les persones jurídiques) i donar a conèixer algunes pautes i eines per tal que les pimes puguin avaluar i donar resposta a aspectes vinculats amb el frau en les seves organitzacions.

Van intervenir en aquesta sessió el Sr. Àngel Pes, president de la Xarxa Espanyola del Pacte Mundial de les Nacions Unides; el Sr. Daniel Faura, president del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya, i el Sr. Xavier Cardona, director general del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya; així com el Sr. Victor Benedito, soci responsable de l'àrea de pràctica forense i investigacions de frau i irregularitats comptables d'Espanya i el Principat d'Andorra de la firma Alfa Capital; el Sr. Antonio Javierre, administrador i director general de Javierre, S.L. i secretari general de la Xarxa

Espanyola del Pacte Mundial de les Nacions Unides; el Sr. Joan Fontrodona, professor ordinari i director del Departament d'Ètica Empresarial, IESE Business School; la Sra. Ana Baro, tècnic del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya, i la Sra. Eva Algaba, analista de Responsabilitat Social Empresarial i responsable del Sistema de gestió d'integritat i transparència de la Xarxa Espanyola del Pacte Mundial de les Nacions Unides.

ASPECTES CLAU D'AUDITORIA I COMPTABILITAT

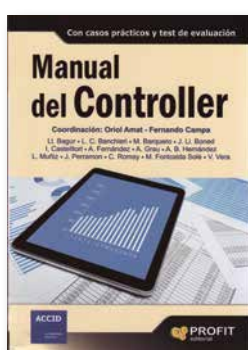
El passat 19 de juny la Sra. Ana María Martínez-Pina, presidenta de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, va realitzar, a la seu del nostre Col·legi, una conferència sobre la situació actual de la comptabilitat i l'auditoria, incloent aspectes de control de qualitat i els processos de revisió que s'estan portant a terme, els canvis previstos i com s'espera que evolucionin en el futur considerant els problemes que hi ha hagut i les noves tendències. La sessió va estar presentada pel Sr. Daniel Faura, president del Col·legi.

biblioteca

NORMATIVA I DOCTRINA DEL PLA GENERAL DE COMPTABILITAT

El Pla General de Comptabilitat és probablement l'instrument jurídic de major difusió i us més transversal i flexible d'Espanya. El trobem en els departament d'administració de totes les empreses i és el text legal més utilitzat pels professionals en la matèria. És transversal a les diferents dimensions d'empresa, des de les petites a les grans i als diferents nivells d'exigència dels seus usuaris. És flexible als diferents graus d'apropament, des de la seva consulta ràpida i puntual fins al seu estudi detallant davant una qüestió complexa. Formalment l'aspecte essencial del Pla General de Comptabilitat és la seva estructura en cinc parts determinades. És el tret que li dona la seva personalitat. Aquest format és destacat pel Reial Decret que aprova el pla, del qual justifica el seu manteniment en el decurs del temps en els successius Plans per la seva àmplia acceptació. L'objecte d'aquest llibre és la presentació de la normativa i la doctrina administrativa comptable, d'àmbit general en matèria de comptes anuals individuals, en un text amb l'estructura del pla General de Comptabilitat. Aquest és un llibre fruit de l'estudi i anàlisi del Pla General de Comptabilitat i de les Resolucions i Consultes de l'Instituto de Contabilidad y Auditoría de Cuentas per extraure'n les parts no contràries ni en aquest contingudes.

MANUAL DEL CONTROLLER

Un control de gestió excel·lent no garanteix l'èxit, però el que és segur és que amb un control de gestió deficient la probabilitat de fracàs empresarial es maximitza. Sens dubte, la persona responsable del control (controller) és fonamental per a la bona marxa d'una empresa. Aquest manual es proposa aprofundir els temes més rellevants que afecten al controller: funcions i limitacions del control de gestió; planificació estratègica; sistemes d'informació que afecten al control de gestió; control intern; centres de responsabilitat i disseny organitzatiu; indicadors i quadre de manament integral; formulació de pressupostos i control posterior; sistema de reporting; retribució variables; disseny i importació del control de gestió; Due Dilligence i control de gestió i auditoria externa i interacció amb el controller. A fi d'afavorir una visió pràctica de cada tema, els capítols inclouen casos pràctics resolts. I per fomentar l'aprenentatge al final de cada capítol s'acompanya un resum, una relació dels termes clau utilitzats, unes preguntes d'avaluació i una bibliografia d'ampliació. És un manual que pot ser de gran utilitat per a persones que desitgen iniciar-se i perfeccionar-se en el món del controller i del control de gestió.

PRACTIUM CONCURSAL

En el desenvolupament de la seva tasca quotidiana, el professional jurídic i d'assessoria s'enfronta constantment a la necessitat de tenir al seu abast la informació jurídica i pràctica precisa per cobrir amb èxit les expectatives de la seva tasca legal o les necessitats del seu client. Però no sempre es disposa del temps necessari per rastrejar en tota la normativa vigent ni, per suposat, per localitzar la sentència precisa ni el cas pràctic que s'ajusti a la solució cercada. Practicum és una col·lecció d'obres que serveix d'ajut al professional per a la ràpida localització de la informació necessària en qualsevol moment i lloc. Per a fer-ho, reuneix en un únic volum la informació legal i pràctica imprescindible sobre la matèria que versa, elaborada per equips de prestigiosos autors, que uneixen el profund coneixement legal amb una àmplia experiència pràctica. A més, per facilitar la seva utilització, Practicum pot ser consultat en la seva versió electrònica, accessible tant des de l'ordinador com des de la tableta.

ESCOLA D'AUDITORIA

Avanç programa d'activitats formatives

Setembre - Desembre 2014

Setembre

Curs/ Conferència	Ponents	Dies	Hores
Introducció teòrica i pràctica a la compravenda de companyies	Eric Monsó i Jordi Prat	2, 9, 16 i 22	24
Responsabilitat dels auditors	Felix Pedrosa	15 i 17	8
Gestió del frau i intervencions pericials	Victor Benedito	10, 17 i 23	12
Gestió de despatxos professionals	Anna Ros	30	4
Mediar per a no litigar	Carmen Parra	29	2

Cursos d'accés al ROAC	Ponents	Dies	Hores
CEA-EPEGA	Diversos	de l'1 al 30	60
CEA (especialització en auditoria amb pràctiques)	Diversos	del 5 al 26	45
MAC – Màster en Auditoria i Comptabilitat (pendent d'homologació)	Diversos	del 5 al 26	45

Cursos oberts	Ponents	Hores
NIC/NIIF d'Instruments financers	EOA	de l'1 al 30
NIA Introducció i un repàs ràpid	EOA	de l'1 al 30

Octubre

Curs/Conferència	Ponents	Dies	Hores
Gestió de despatxos professionals	Anna Ros	1, 7 i 8	12
Les successions als despatxos	Iolanda Guiu	29	4
Gestió del frau i intervencions pericials	Victor Benedito	14 i 21	8
Auditoria dels crèdits per operacions comercials	Diversos	9	4
Papers de treball	Albert Grèbol	13	4
Taller pràctic en Mediació Mercantil	Sonia Navarro	15	8
Control intern	Joan Bardera	16	4
Auditoria informàtica	Xavier Bordas	20 i 22	8
Cicle de Comptabilitat i auditoria d'entitats sense ànim de lucre	Diversos	21 i 23	8
Normes de formulació de comptes anuals consolidats	Antonio Garrido	27	4
Operacions entre empreses vinculades, visió pràctica	David Cañabate	27 i 30	8
Analitzant les organitzacions: introducció a l'anàlisi	Ramon J. Moles	10, 17 i 24	12

Cursos d'accés al ROAC	Ponents	Dies	Hores
CEA-EPEGA	Diversos	de l'1 al 31	60
CEA (especialització en auditoria amb pràctiques)	Diversos	del 6 al 24	45
MAC – Màster en Auditoria i Comptabilitat (pendent d'homologació)	Diversos	del 6 al 24	45

Cursos oberts	Ponents	Hores
NIC/NIIF Anàlisi de diferents normes	EOA	de l'1 al 31
NIA Introducció a totes les sèries	EOA	de l'1 al 31

Novembre

Curs/Conferència	Ponents	Dies	Hores
Cicle de despatx amb potencial a despatx de referència	Francesc Domínguez	3, 4 i 5	15
Introducció a l'auditoria d'existències, normes de valoració des d'un punt de vista pràctic	Daniel Benito	6 i 11	8
Normes de formulació de comptes anuals consolidats	Antonio Garrido	3, 10, 17, 24 i 26	20
Valoració d'empreses, una visió pràctica	Jordi Martí	11 i 18	10
DIA DE L'AUDITOR	Diversos	13	2
Cicle de Responsabilitat social empresarial	Diversos	18 i 20	8
Pèrdues i guanys	Diversos	25 i 27	8

Cursos d'accés al ROAC	Ponents	Dies	Hores
CEA-EPEGA	Diversos	del 3 al 28	60
CEA (especialització en auditoria amb pràctiques)	Diversos	del 3 al 21	45
MAC – Màster en Auditoria i Comptabilitat (pendent d'homologació)	Diversos	del 3 al 21	45

Cursos oberts	Ponents	Hores
NIC/NIIF diverses	EOA	de l'1 al 30
NIA Introducció a totes les sèries	EOA	de l'1 al 30

Desembre

Curs/Conferència	Ponents	Dies	Hores
Tancament comptable i fiscal	Josep M. Noguera	10	4
Valoració d'empreses, una visió pràctica	Jordi Martí	9 i 16	10
Problemàtica comptable i fiscal d'immobilitzat material	Antonio Garrido	3	4

Cursos d'accés al ROAC	Ponents	Dies	Hores
CEA-EPEGA	Diversos	de l'1 al 23	60
CEA (especialització en auditoria amb pràctiques)	Diversos	de l'1 al 19	45
MAC – Màster en Auditoria i Comptabilitat (pendent d'homologació)	Diversos	de l'1 al 19	45

Cursos oberts	Ponents	Hores
NIC/NIIF diverses	EOA	de l'1 al 31
NIA Introducció a totes les sèries	EOA	de l'1 al 31

Nota: Aquest avanç té dades que hauran d'ésser confirmades a la nostra web i/o mitjançant la tramesa de fullat, tarja o circular, per a les diferents sessions.

24è Fòrum de l'Auditor Professional

Construyendo juntos el futuro,
enfrentamos los nuevos retos

Días:
3 y 4 de julio de 2014

Lugar:
Hotel Mellá de Sitges

Col·legi de Censors Jurats
de Comptes de Catalunya = EL C01-L361

Inscripción on-line: <http://24forum.atlantacongress.org>

PROGRAMA

Jueves 3 de julio de 2014

(Hotel Mellá Sitges)

08:30 - 09:30 h

Acreditaciones y entrega de material

09:30 - 10:00 h

Inauguración

Felip Puig, Consejero de Empresa y Ocupación de la Generalitat de Catalunya

Miquel Forns, Alcalde de Sitges
Daniel Faura, Presidente del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya

10:00 - 11:30 h

Sesión plenaria de debate

"Ideas, modelos y valores"

Moderador

Jordi Goula, Periodista, Economista, Redactor de Economía de La Vanguardia

Ponentes

Josep Ramoneda, Periodista y filósofo

Antoni Castells, Catedrático de Hacienda Pública, Exconsejero de Economía y Finanzas de la Generalitat de Catalunya

Edward Hugh, Macroeconomista

11:30 - 12:00 h **Pausa - Cafè**

12:00 - 13:30 h

Sesiones

1. Horizontes y cambios de la normativa de auditoría

Coordinador

Antonio Lechuga, Miembro del Consejo Directivo del CCJCC

Ponentes

Enrique Rubio, Subdirector General de Normas Técnicas de Auditoría del ICAC

Stefan Mundorf, Socio de PricewaterhouseCoopers Auditores, SL

2. Perspectivas de la reforma fiscal

Coordinador

Llorenç Maristany, Miembro de la Comisión Fiscal del CCJCC

Ponentes

Antoni Durán-Sindreu, Profesor de la UPF

Joan Iglesias, Director del programa para la definición del nuevo modelo de Administración tributaria de Catalunya

Joan Corona, Catedrático de Hacienda Pública de la Universidad Abat Oliba CEU

3. Actuaciones periciales en el ámbito tributario y de las administraciones públicas

Coordinador

Secundino Urcera, Miembro de la Comisión de Actuaciones Periciales del CCJCC

Ponentes

Dúnia Florenciano, Directora de KPMG Forensic

Esther Anglès, Socia de González Franco Abogados

13:30 - 14:15 h

Sesiones

4. DATEV: Una herramienta práctica para implementar las NIA-ES

Coordinador

José Luis Fernández, Presidente de la Comisión Deontológica del CCJCC

Ponente

Francisco José Martínez, Censor Jurado de Cuentas

5. La responsabilidad civil de los auditores. Luces y sombras

Coordinador

Juan Ramón Tugas, Miembro de la Comisión del Sector Público del CCJCC

Ponente

Juli de Miquel, Abogado, Profesor de la Facultad de Derecho de ESADE

6. Perspectivas para los mercados financieros en la situación económica actual

Coordinadora

Mª Dolores Poch, Tesorera del CCJCC

Ponente

Antonio Zamora, Director de Análisis y Estrategia de Banco Madrid

14:15 - 16:00 h **Comida**

16:00 - 17:30 h

Sesiones

7. Aplicación práctica de las NIA

Coordinador

Donato Moreno, Vicepresidente 2º del CCJCC

Ponentes

Eva Aldeguer, Socia de Marca Cardinal Audit, SLP

Josep-Domènec Salas, Director de la División de Assurance de PwC

Manuel Vicente Martínez, Socio de KPMG Auditores, SL

8. La mediación en el ámbito económico

Coordinadora

Rosa Torre, Directora del Centro de Mediación de Derecho Privado de la Generalitat de Catalunya

Ponentes

Stefano Cardinale, Director del Curso de Mediación de la Universidad Abat Oliba CEU

Sònia Navarro, Abogada y mediadora del CMDPC y CEMICAB

9. El administrador concursal auditor. Un valor diferencial

Coordinador

Raúl Lorente, Miembro de la Comisión Concursal del CCJCC

Ponentes

Juan Manuel de Castro, Magistrado-Juez del Juzgado de lo Mercantil número 10 de Barcelona

Marcos Baigorri, Miembro de la Comisión Concursal del CCJCC

10. Cómo pueden las pymes integrar la estrategia de RSC en su gestión. El papel del auditor

Coordinador

Lluís Prims, Miembro del Consejo Directivo del CCJCC

Ponentes

Josep M. Canyelles, Socio-Consultor de Vector 5 - Excel·lència i Sostenibilitat

Ramon Novell, Director General de Cafés Novell, SA

Emili Coll, Socio de Activa Auditoria & Consultoria, SLP

17:30 - 18:00 h **Pausa - Cafè**

18:00 - 19:30 h

Sesiones

11. Horizontes y cambios en la normativa contable

Coordinador

Xavier Pujol, Miembro del Consejo Directivo del CCJCC

Ponentes

Carlos Barroso, Director del Departamento de Práctica Profesional de Auditoría de KPMG Auditores, S.L.

Francesc Maynou, Socio de Ernst & Young

12. Las redes sociales como herramienta de gestión

Coordinador

José Antonio González, Secretario del CCJCC

Ponentes

Ismael Nafria, Director de Innovación Digital Grup Godó

José María Estébanez, Brand & Communications Manager Deloitte

Enric Rius, Socio de Palau Rius

13. Gestión de firmas. El proceso de sucesión

Coordinadora

Isabel Ezponda, Presidenta de la Agrupación Territorial 16 del ICJCE

Ponentes

Carles Sureda, Socio de Auditoria i Control Auditors, SLP

Iolanda Gulu, Socia de Barton Consultants

21:00 - 00:00 h

Cena y entrega de premios

Hotel Dolce Sitges (Avenida del Camí de Miralpeix, 12, 08870 Sitges). Actuación de Andrea Matís & Joan Chamorro & Josep Traver

Viernes 4 de julio de 2014

09:30 - 11:00 h

Sesión plenaria de debate

"Las empresas que avanzan"

Moderador

Martí Saballs, Director Adjunto de Expansión

Ponentes

Oriol Amat, Catedrático de Economía Financiera y Consejero de la CNMV

Miguel Freire, Country CFO Novartis

Antoni Abad, Presidente de CECOT

Joan Cavallé, Director General de Caixa d'Enginyers

11:00 - 11:30 h **Pausa - Cafè**

11:30 - 13:00 h

Sesión plenaria de debate

"¿Quo vadis profesión?"

Moderador

Josep Maria Bové, Vicepresidente del ICJCE

Ponentes

André Killesse, Presidente de la FEE

Antoni Gómez, Vicepresidente 1º del CCJCC

Gilles Hengoaat, Presidente del Departamento de Mercados Financieros de la CNCC

13:00 - 14:00 h

Clausura

Ana María Martínez-Pina, Presidenta del Instituto de Contabilidad y Auditoría de Cuentas

Albert Carreras, Secretario General de Economía y Conocimiento de la Generalitat de Catalunya

Mario Alonso, Presidente del Instituto de Censores Jurados de Cuentas de España

Daniel Faura, Presidente del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya

14:00 - 15:00h **Cóctel - Comida**

+ La asistencia al Fórum computará un total de 10 horas de formación profesional continuada, repartidas en "Auditoría y Contabilidad" y en "Otras Materias".

PATROCINADORES

COLABORADORES

Solucions de finançament pels seus clients

Només per a empreses

Accés a més de 30 entitats
financeres

El cost del servei va
íntegrament a èxit

Especialitzats en empreses
industrials

Sol·liciti'ns una preanàlisi
gratuïta

Més informació: 934 675 641 info@kredit.com www.kredit.com

**AQUÍ
HI HA
CRÈDIT**

finançament empresarial

Pg. de Gràcia, 50, 5a planta
08007 Barcelona

Soci protector

ACCID
Associació Catalana
de Comptabilitat i Direcció

Membre de

AIF
Associació de professionals
Assesors d'Inversió i Finançament de Catalunya

*"Volem ser la seva corredoria independent
en la contractació del crèdit bancari"*